

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, O.P.S.,
ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PROTITERORISTICKÁ POLITIKA ČR

Vypracoval: Michal Říha

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: prezenční

Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Ing. Danics Štefan, Ph.D.,

Katedra: Katedra společenských věd

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Ing. Štefanu Danicsovi, Ph.D.,
npor. Bc. Lukáši Doležímu a plk. Mgr. Pavlovi Hantákovi, kteří mé práce věnovali čas,
trpělivost, ochotu a metodické vedení práce.

Abstrakt

ŘÍHA, M., *Protiteroristická politika ČR: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 40 s. Vedoucí bakalářské práce : doc. Dr. Ing. Danics Štefan, Ph.D..

Klíčová slova: Terorismus, boj proti terorismu, protiteroristická politika ČR, USA, EU

Práce postupně mapuje problematiku terorismu v České republice, Evropské unii a Spojených státech Amerických. Nejprve hodnotí vymezení pojmu „terorismus“, a to zejména v pojetí Unie. Definuje základní znaky terorismu, problematiku typologie opět dle norem EU. Přibližuje protiteroristickou politiku na několika úrovních. Neopomíjí ani politické nástroje v boji s terorismem. V další části navazuje práce na politický a smluvní nadnárodní rámec a přibližuje protiteroristickou politiku v České republice. Vyjmenovány a popsány jsou jednotlivé složky, které mají boj s terorismem v ČR na starost.

Résumé

ŘÍHA, M., *Counter-terrorism policy of the Czech Republic: thesis*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 40 s. Head of the thesis : doc. Dr. Ing. Danics Štefan, Ph.D

Key words: Terrorism, fight against terrorism, counter-terrorism policy of the Czech Republic, USA, EU

The work maps problems of terrorism in the Czech Republic, the European Union and the United States of America. First of all it assesses defining the term of terrorism, especially in the approach of the European Union. It defines basic features of terrorism and problems of typology according to the norms of the EU. It describes counter-terrorism policy at several levels. In the next part the work deals with political and contract supranational frame and describes counter-terrorism policy in the Czech Republic. Individual organs in the Czech Republic dealing with terrorism are described.

Obsah

ÚVOD	
1. CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	- 1 -
2. VYMEZENÍ TERORISMU A JEHO TYPOLOGIE	- 2 -
2.1. Minimální definice terorismu	- 3 -
2.2. Typy terorismu	- 4 -
2.2.1. Teroristické aktivity v Evropské unii	- 5 -
2.2.2. Mezinárodní terorismus.....	- 8 -
3. PROTITERORISTICKÁ POLITIKA.....	- 11 -
3.1. Boj proti terorismu v USA	- 16 -
3.2. Boj proti terorismu v EU	- 19 -
3.3. Politické nástroje EU v boji proti terorismu	- 20 -
3.4. Právní nástroje EU v boji proti terorismu.....	- 23 -
4. OPATŘENÍ PROTI TERORISMU V ČR.....	- 25 -
4.1. Politická opatření ČR	- 29 -
4.2. Legislativní opatření.....	- 33 -
4.3. Subjekty participující na protiteroristické politice v ČR	- 35 -
4.4. Kyberterorismus v ČR	- 38 -
ZÁVĚR.....	- 41 -
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	- 43 -
SEZNAM ZKRATEK.....	- 50 -
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	- 53 -
PŘÍLOHY	- 53 -

ÚVOD

Terorismus se ve dvacátém prvním století stal velmi diskutovaným tématem a to především na mezinárodní úrovni. Hlavním cílem je přiblížit protiteroristickou politiku, jejíž podoba má dalekosáhlé praktické důsledky, nejenom z hlediska efektivity boje proti terorismu, ale z hlediska zachování samotné demokracie a ušetření lidských životů. Pro boj s terorismem v jeho různých podobách bylo přijato několik smluv, ratifikovaných na nadnárodní úrovni. Hlavními tvůrci těchto smluv jsou Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance a Evropská unie.

Ve své práci se nejprve zaměřuji na mezinárodně ratifikované dohody a postupy OSN a NATO. Ty utvářejí celkový rámec konceptu, do kterého boj proti terorismu spadá. Dále je pozornost přesunuta na Spojené státy americké, které mají v boji s terorismem poněkud svéráznější názor. Po útocích 11. září 2001 se postavily na stranu OSN v podporování chudých a problematických lokalit, kam dříve přispívaly pouze zlomkem potřebných částek. Další specifikem je postoj k muslimskému světu. Tvrzení, že každý muslim musí být teroristou, odmítá Evropská unie, o které pojednává jedna z kapitol. Opět jsou nastíněny kroky v legislativní a politické oblasti. V poslední části se věnuji protiteroristické politice České republiky. Ta vyplývá z mezinárodních závazků přijatých ČR a úzce je spjata s protiteroristickými opatřeními EU. Popisován je i postoj, který Česká republika ve vztahu k terorismu učinila, dále subjekty participující na protiteroristické politice a kyberterorismus v ČR.

Za účelem verifikace údajů o politicko-policejních opatření v boji s terorismem jsem oslovil jednu z osob útvaru ÚOOZ. Z dostupných zdrojů bylo čerpáno také ze zahraničních stránek příslušných institucí.

1. CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ve své práci Protiteroristická politika České republiky jsem se rozhodl zabývat postoji, nástroji a řešeními, které ČR uplatňuje v boji s terorismem. Aby byl rámec postoje České republiky v této otázce zcela jasný a daný, jsou v práci nejprve uváděny typologie jednotlivých druhů terorismu a jeho definice. Ta je pro práci stěžejní, protože zatím nepanuje shoda při vymezování terorismu. V práci je tudíž nastíněna pracovní definice terorismu s tím, že jsou představeny i protiteroristické politiky jak na nadnárodní tak i na národní úrovni. Protože je Česká republika členem těchto nadnárodních organizací, vztahují se na ni uzavřené mezinárodní úmluvy.

V samotné části vymezené pouze pro Českou republiku se soustřeďuji na popis jednotlivých klíčových uskupení, úspěchů a ratifikací. Vymezen je také směr, kterým se chce v budoucnu Česká republika vydat. Nedílnou součástí je detailní popis jednotlivých složek a jejich fungování v boji s terorismem, jejich provázanost a kompetence v dané problematice. Za tímto účelem jsem oslovil i pana plk. Mgr. Pavla Hantáka, který působí u Policie ČR konkrétně u útvaru ÚOOZ na Odboru terorismu a extremismu npor. Bc. Lukáš Doležlho, který je členem Policie ČR.

Celkově by tak měl vzniknout obraz o fungování protiteroristické politiky ČR, těchto složek a legislativního vymezení v kontextu a návaznosti na celosvětovou problematiku vymezeného tématu. Při své práci jsem použil syntézu a analýzu odborné literatury, komparaci odborných přístupů k dané problematice. V rámci popisu subjektů participujících na protiteroristické politice jsem se rozhodl vyzdvihnout a podrobněji popsat dvě ze čtyř uvedených. Dále jsem přiložil podkapitolu o boji proti kyberterorismu v České republice. Prošel jsem potřebné materiály o této relativně nové problematice, která je dle mého názoru teprve na začátku cesty a je třeba ji ještě důsledněji projednat a to jak v otázkách nástrojů, tak zejména na rovině legislativních úprav a opatření.

Práce vychází pro globální srovnávání z velké části z cizojazyčných webových zdrojů, nebo jiných online publikací. Důvodem je aktualizace informací. Dále jsou použity ve většině zdrojů oficiální ratifikované dokumenty a úmluvy. Použity byly také soubory ve formátu pdf, které jsem získal v za účelem studia, této problematiky.

2. VYMEZENÍ TERORISMU A JEHO TYPOLOGIE

Jedním z nejdůležitějších témat bezpečnosti společnosti dvacátého prvního století je bezpochyby terorismus, hrozba, kterou nelze podněcovat ani přecházet. Už jen samotný význam slova teror, který je základním kamenem celého pojetí, pochází z latinského *terror*, označujícího hrůzu a děs.¹

Z hlediska historického je možné rozdělit podle obecné definice terorismu, jako páchaní násilí a šíření strachu, do tří etap.² První a nejstarší etapou je prehistorická fáze, která se opírá například o jedny z prvních pogromů na židovské komunity ze strany Říma, ve valné většině jeho období, nebo jedny z prvních křižáckých výprav do Palestiny. Všechny tyto akce spojuje právě hrůza a násilí na třetích osobách ve jménu „vyšší pravdy“. V průběhu středověku a začátku novověku se vyskytují další války a konflikty, které by se v novodobém měřítku daly označit za teroristické. Nicméně druhá fáze už se mnohem více blíží pojmu v dnešním znění. Popisuje konflikty provedené do konce devatenáctého století, v rámci toho lze hovořit především o nacionalistických a anarchistických skupinách, založených zejména za účelem rozvratu císařství a jiných monarchistických uskupení. Končí atentátem na Františka Ferdinanda d'Este v Sarajevu roku 1914, který zapříčinil jeden z největších konfliktů v dějinách lidstva a přímo vedl k první světové válce. Ta odstartovala samostatnou kapitolu válek, kde ačkoliv se jednalo o hrůzné činy, o přímý terorismus nešlo. Proto se třetí etapa historie terorismu vztahuje už k osvobození držav a dekolonizaci a končí s rokem 1989. Boje o moc v oblastech Středního Východu, Afriky a Jižní Ameriky jsou spojeny zejména se získáním moci a jejího upevnění v podobě nastolení marxistického režimu. Poslední fáze, trvající od roku 1990 do dnes, je pro svět naléhavá z několika důvodů. Jednak se týká dnešní generace, a jednak se jedná o diametrálně jiný styl bojování a to jak na straně těch, co jsou teroristy, tak i těch, kteří proti nim bojují.

V mé práci Protiteroristická politika České republiky se budu zabývat bojem proti terorismu a to jak na legislativní, tak i na teritoriální úrovni. Terorismus je bohužel tématem velmi aktuálním. Ačkoliv tak běžným občanům připadat nemusí. Vždy však může přijít skrytá hrozba v podobě terorismu a bude potřeba proti ní bojovat. Po jedenáctém září 2001 vzrostla potřeba udržet terorismus co nejdále. Za tímto účelem byla provedena některá bezpečnostní

¹ *Ottův slovník naučný*, heslo *Terreur*, str. 265, slov. 62.

² ŠEDIVÝ, J.: *Nové paradigma terorismu, Mezinárodní politika*, Praha, 2003, roč. 38, č. 1, s. 45 – 60.

opatření, ať už se jedná o zpřísněné letištní kontroly a podmínky přepravy, tak i o vedení války například v Afganistanu. A právě tato opatření a prevence je stěžejním tématem v mnoha diskuzích států.

2.1. Minimální definice terorismu

Definice pojmu terorismus není jednotná, avšak opírá se vždy o podobné vymezení. Jedná se o abstraktní pojem, jeho význam není pevně uchopitelný. Jedno z tvrzení říká, že „Terorismus je plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů.“³ Dá se říci, že tato poměrně krátká definice vystihuje podstatu teroristického jednání. Tedy jde především o politicky nebo ideově motivovanou trestnou činnost s úmyslem poškodit i třetí stranu. Další rozvíjející teorie se zabývají také cílem poškodit nejen lidské životy, ale i mezinárodní integritu, samotnou vládu země, demokracii, ústavu a celkově tak vede k destabilizaci zemí. I samotný právní rámec vymezuje, co je teroristickým skutkem. Kromě již vyjmenovaných aspektů je v něm zmíněno násilí v podobě vraždění, ale také psychický teror, braní rukojmí a únosy. Samotná sympatie s teroristickou skupinou, nebo členství, je taktéž trestným činem. Legislativa vymezuje teroristickou skupinu jako organizovaný celek dvou a více členů.

Nicméně oproti těmto ustanovením stojí názor, že právě nejednotnost a nesladěnost definic může poškozovat samotné potírání terorismu. Například OSN opakovaně přijímá rozhodnutí v boji proti terorismu, avšak nedokáže se stoprocentně shodnout na tom, co je a co už není terorismus. Zejména pak v oblastech, kde jsou oběťmi teroristického činu pouze civilisté, nebo kdo jsou samotní pachatelé (jednotlivci, vlády, vojáci), opět není dostatečně vymezeno. Koho vnímají jedni jako teroristu, vnímají druzí jako bojovníka za svobodu.⁴

V rámci boje proti terorismu jsou stanoveny a publikovány seznamy s teroristickými skupinami a jejich členů. Rada EU přijala v tomto smyslu dokument Rámcové rozhodnutí o boji proti terorismu, kde je opět pojem terorismu, teroristy a teroristické skupiny právně vymezen. Pouze v rámci definice a tohoto vymezení by měl být terorismus potírán, jeho definice tedy slouží jako pomyslný mantinel, aby nemohlo dojít k zneužití pravomocí a zároveň, aby se dal terorismu efektivně identifikovat. Na základě podnětů od Evropské unie a přijetím Rámcového rozhodnutí o boji proti terorismu přijala i Česká republika legislativní

³Definice pojmu terorismu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2009 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>>.

⁴FLETCHER, G. P., Definice terorismu. In: *Project Syndicate* [online]. 16. 10. 2003 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.project-syndicate.org/commentary/defining-terrorism/Czech>>.

opatření. Ta jsou konkrétně zanesena do zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákona v platném znění. Odpovídajícími paragrafy pak jsou §311 Teroristický útok a §312 Teror. Oba paragrafy by se daly brát jako stěžejní definice terorismu pro potřeby České republiky a co do rozsahu, tak i do významu zastřešují většinu publikovaných definic, zejména pak §311 odstavec 1. Česká republika se odvolává zejména na skutkovou podstatu teroristického útoku. Odstavec 2 §311 bere v potaz pouhou myšlenku na samotný teroristický akt, v odstavci 3 téhož paragrafu je pak stanovena míra trestu pro území ČR. Dalšími podrobnostmi k tomuto zákonu se budu zabývat v kapitole 4.2 Legislativní opatření ČR.⁵

Ve vymezení terorismu musí být brán v patrnosti ještě fakt, že terorismus není v plné podstatě organizovaný zločin. Oba pojmy spolu úzce souvisí a mohou být na sebe napojeny. Ale rozdělují je právě hlavní ideje a cíle. U terorismu jde o vzbuzení hrůzy a strachu, naproti tomu organizovanému zločinu jde apriori o finanční prostředky a vlastní užitek.

Téma terorismu je omíláno ze všech stran a téměř na všech akademických, mediálních i politických půdách. Stále je a zřejmě i nějakou dobu bude aktuálním tématem. Nutností je uvědomit si podstatu terorismu, abychom s ní mohli lépe pracovat a bojovat proti bezpráví a příkoří.

2.2. Typy terorismu

Podstata typologie terorismu je v jistém ohledu velmi podobná definici tohoto pojmu. Opět není pevně definována, i když všechna vymezení jsou si podobná. Pro potřebu této bakalářské práce se vychází z Usnesení a akčního plánu boje proti terorismu, který byl schválen Evropskou radou na mimořádném zasedání v září 2001 tedy po útocích na Světové obchodní centrum. Na jeho základech jsou Radou EU sestavovány podrobné zprávy o vývoji terorismu a zveřejňovány seznamy nebezpečných a hledaných osob. Na základě nových situací a podnětů byly vymezeny mezi roky 2002 až 2003 oblasti členěny terorismu. Jsou mezi nimi a postupně budou rozebrány⁶:

Teroristické aktivity v Evropské unii:

- separatistický terorismus, a to baskický, severoirský katolický i protestantský, a korsický;
- anarchistická teroristická hnutí (v Řecku, v Itálii a ve Španělsku);
- zločiny na podporu zvířecích práv a ekoterorismus;

⁵ŘÍHA, M., *Protiteroristická politika ČR : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012, s. 33.

⁶Materiály převzaty z emailové korespondence s panem doc. Dr. Ing. Danicsem Štefan PhD.

- bioterorismus;
- kyberterorismus;
- levicový terorismus;
- pravicový terorismus.

Mezinárodní terorismus:

- islámský extremistický terorismus;
- turecko-kurdské skupiny;
- íránské skupiny (resp. pouze Organizace mudžahedínů lidu Íránu).

2.2.1. Teroristické aktivity v Evropské unii

Separatistický terorismus – základním motivem je snaha oddělení své etnické skupiny od celku. Jde pouze o sociální uspořádání v dané oblasti, nikoliv v ostatních územích. Vyskytují se zde nacionalisticky orientované skupiny, které se chtějí zříct původní země a osamostatnit se. Jedněmi z nejznámějších hnutí jsou ve Španělsku baskická separace ETA⁷, bojující za nezávislost pro sedm regionů severního Španělska. Do září 2010 páchala ETA⁸ krvavé atentáty, kdy se jednalo především o bombové útoky, na nevinné civilisty. Poté byl vyhlášen ze strany organizace mír a v lednu 2011 byla tato úmluva verifikována. Při jejím tažení za osvobození Baskicka zemřelo 829 lidí a to na Španělském i Francouzském území. Organizace původně vznikla jako boj proti politice diktátora Franca a směřovala k ideologii levicového extremismu. Jedním z nejznámějších činů, kterým se ETA vryla do paměti veřejnosti, byly bombové útoky provedené jedenáctého března 2004 v Madridu. Další známou evropsky působící organizací byla IRA⁹, která působila v Severním Irsku. Taktéž bojovala za svou nezávislost. IRA¹⁰ sama ukončila svou krvavou kampaň a omluvila se pozůstalým po obětech svých činů. Tato teroristická organizace rady ukončila svou „kariéru“.

Anarchistická teroristická hnutí¹¹ – kořeny k teroristickým činům anarchistů byly již jmenovány v kapitole jedna. Stěžejní byl atentát v roce 1914 spáchaný na následníka

⁷ ETA – Euskadi Ta Askatasuna.

⁸What is ETA?. In: *BBC News Europe* [online]. 20. 11. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-11183574>>.

⁹IRA – Irská republikánská armáda, irsky Óglaigh na hÉireann.

¹⁰GREGORY, K. What is the Irish Republican Army?. In: *The Council on Foreign Relations* [online]. 16. 3. 2010 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.cfr.org/terrorist-organizations/provisional-irish-republican-army-ira-aka-pira-provos-glaigh-na-hireann-uk-separatists/p9240>>.

¹¹TOMEK, V., SLAČÁLEK, O., *Anarchismus: svoboda proti moci*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad. ISBN 80-702-1781-2.

císařského trůnu. Předpokladem pro vznik anarcho-terorismu je vytvoření takové atmosféry pro okolí, která bude budít strach mezi vládnoucími vrstvami. Současně s tím je podporován nesoulad mezi občany, kteří by pak byli vyprovokováni k nepokojům. Nynější anarchisté samozřejmě nevycházejí z definice terorismu jako takové a na rozdíl od teroristů z 11. září se zaměřují na vrcholové politiky. Shodnost rysu při teroristických a anarchistických činech se dá nalézt v myšlenkovém procesu celé akce. Opět je zde reakce na podnět ze strany moci. Dotyčný se domnívá, že na něj a jeho skupinu byla spáchána křivda. Proto chce potříti toto bezpráví a spáchá teror. Nicméně další krok je již od „běžných“ teroristů docela odlišný. Anarchista má za cíl blaho všech (například svobodu pro všechny), kdežto terorista z Al Kaidy má za cíl uspokojit potřeby pouze své skupiny. A právě toto je jádro sporu a neshod o tom, zda se anarchismus řadí k terorismu či nikoliv.

Ekoterorismus – stejně jako u předchozího anarchismu se veřejnost a jejich názory rozchází na pojetí ekoterorismu. Často jsou chybně za ekoteroristy považována ekologická hnutí a neziskové společnosti zabývající se environmentálními dopady působení člověka na přírodu. Jedna z definic, kterou používá Federální úřad pro vyšetřování¹², popisuje ekoterorismus jako politický terorismus, který za pomoci násilných forem (sabotáž, bombové útoky, žhárství atp.) poškozují majetek a ohrožuje bezpečnost s cílem dosažení cílů environmentalistů. Příkladem ekoteroristického činu je zapálení lyžařského centra v říjnu 1998 ve Vailu v Coloradu. Akce byla provedena skupinou Earth Liberation Front.¹³

Bioterorismus¹⁴ - cíl a hlavní náplň je totožná s definicí terorismu. Rozdíl je však ve využívaných zbraních. Pro tyto potřeby využívají teroristé biologické zbraně.¹⁵ Největším nebezpečím tkví v tom, že se dají využít jako zbraně hromadného ničení. K dispozici je celá škála možností zbraní. Málokterý stát však je na tuto hrozbu připraven. Zatěžkávací zkouška přišla s rokem 2001, kde po útocích na Světové obchodní centrum dostalo několik institucí obálky s antraxem. A právě toto rozesílání životu nebezpečné látky spustilo vlnu paniky. Čím více se rozvíjejí technologie a vědecký výzkum v oblasti medicíny, imunologie a dalších, tím více stoupají možnosti nových biologických zbraní. Za účelem bioteroristické akce jsou

¹²Eco-Terrorism Law & Legal Definition. *Uslegal: definitions* [online]. 2012 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://definitions.uslegal.com/e/eeco-terrorism/>>.

¹³Mimořádné události na environmentální scéně: Glosa šéfredaktora. PATRIKA, M., *Děti země* [online]. 21. 2. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://detizeme.cz/zprava.shtml?x=2327007>>.

¹⁴Bioterorismus. In: *Státní zdravotní ústav* [online]. 26. 1. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.szu.cz/tema/krizove-situace/bioterorismus>>.

¹⁵SEDLÁČEK, M. Terorismus a biologické zbraně. In: *Toxicology* [online]. 5 .5. 2006 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.toxicology.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=36>>.

využívány zejména mikroorganismy (viry, bakterie, rickettsie, parazitické houby) nebo jejich toxické produkty.

Kyberterorismus¹⁶ – tento druh je chápán jako neoprávněný útok proti počítačovým sítím a informacím, které jsou v nich uloženy. Ale pouze v případech, kdy se opět jedná o zastrašování. V tom je například zásadní rozdíl oproti útokům, kde se nenaruší centrální služby. Tedy ne každé hackerství je kyberterorsimem. Teroristé využívají počítačové útoky k destabilizaci komunikace a koordinace. Počítače jsou používány v souvislosti s propagací revolučních myšlenek. Je sporné, do jaké míry jsou některé z nich použitelné proti systému. Opomíjet tento fakt však nelze. Pro příklad, kdy se na základě internetové výzvy shromáždilo několik tisíc lidí asvrhli vládu, můžeme jít do nedávné minulosti. Řeč je o převratu v Egyptě. Dá se opět vést polemika nad tím, zda to byl nebo nebyl teroristický akt. Prostor pro zneužití kyberprostoru je obrovský a nemůže být úplně pod kontrolou. Alarmující je, že počet kybernetických útoků roste a s nimi i jejich vylepšení. O to smutnější je, že k prevenci proti kyberterorismu je zapotřebí vynaložit značné úsilí.

Levicový terorismus¹⁷ – k levicovému terorismu se v některých publikacích přidává i pojem anarchistického teroristického hnutí. Je otázkou, zda jdou tyto dva směry ruku v ruce, aby se mohly zahrnout pod společné vyhranění. Hlavními tématy levicového terorismu jsou antikapitalismus, antimilitarismus, antifašismus a globální ekonomická recese. Nejvíce aktivní skupiny působí v Řecku, Itálii, Španělsku ale také v Rakousku a Německu. Trend v rozrůstání tohoto druhu terorismu je rostoucí. Odborná veřejnost má za to, že stoupající trend je důsledkem hospodářské krize, která vyvolala vlnu sociálních nepokojů a protestů. Cílem levicových teroristů je změnit politiku země na extremistický levicový model podle marxistických idejí. Je zarážející, že ačkoliv se levicový přívrženci snaží zabít co nejméně lidí, využívají ke svým akcím bomby a střelné zbraně. Podle zprávy Europolu vykazovaly jednotlivé evropské organizace větší koordinaci při plánování útoků a četnost útoků stoupla s rokem 2010.

¹⁶ Centrum kybernetické ochrany ČR. *Strategie pro oblast kybernetické bezpečnosti České republiky na období 2011 - 2015* [online]. 2011 [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <<http://www.govcert.cz/docDetail.aspx?docid=21667313&docType=ART>>.

¹⁷EUROPOL. *Te - Sat 2011: Eu terrorism situation and trend report* [online]. 2011, s. 25-27 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/te-sat2011.pdf>>.

Pravicový Terorismus¹⁸ – opačným pólem idejí levicového terorismu je pravicový terorismus. Odmítá veškeré úvahy o marxistickém pojetí světa. Do jisté míry souvisí s programy fašistů, národních socialistů a velmi úzce je propojen s pravicovým extremismem. Obhajobou teroristických zločinů je očišťování státu a jeho obyvatel od cizích „parazitů“, cílem je čisté rasové řešení státu. Pravicový teroristé a potažmo extremisté na sebe neupozorňují pouze útoky. Často demonstrují, pořádají pochody a výtržnosti nebo koncerty s rasovým zaměřením (například akce White power music). A právě vzestupný trend více propracované propagandy s cílem oslovovat mladší generaci je alarmující. Největší kontroly se mu dostává ze strany Německa a Francie, kde je nacionalistické smýšlení silné. Jen v Německu¹⁹ má pravice 27 000 lidí, z nichž nejvíce přívrženců patří k extremistické straně Národnědemokratické strany Německa (NPD). Podle vyjádření předsedy strany se organizace distancuje od teroristických útoků, na druhé straně ale její členové páchají těžké zločiny, jako jsou například pumové atentáty a spolupráci s teroristickými organizacemi.

2.2.2. Mezinárodní terorismus

Islámský extremistický terorismus²⁰ – Snad nejznámější a nejvíce v mediích omílanou teroristickou skupinou jsou islámští extremisté. Důvod je jasný. Jejich akce v září 2001 změnila tvář tehdejšího světa a jejím dodnes poznamenána. Žádná z teroristických akcí, která kdy byla spáchána, nedosáhla takové ničivosti jako útok na Světové obchodní centrum. Zároveň si však tato katastrofa pomohla mnoha lidem uvědomit, jak dalece může terorismus zajít, a že se týká i běžných civilistů, kteří jsou přes půl světa daleko od vůdců skupin. Proč a jaké motivy vedli ke spáchání tak ohavné činu z jedenáctého září? Příčiny nalezneme v hlavních idejích islamistického fundamentalistického terorismu. Ten odsuzuje západní smýšlení i se všemi doprovodnými hodnotami jako náboženství, sociální cítění, kapitalismus a západní politika. Západní kultura je z hlediska islamistických extremistů zavržením hodná

¹⁸EUROPOL. *Te - Sat 2011: Eu terrorism situation and trend report* [online]. 2011, s. 29 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/te-sat2011.pdf>>.

¹⁹HVÍŽĎALA, K. Německo: Pravicový terorismus. *Neviditelný pes* [online]. [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://neviditelnypes.lidovky.cz/nemecko-pravicovy-terorismus-dkh-/p_zahranici.asp?c=A111220_173507_p_zahranici_wag>.

²⁰EUROPOL. *Te - Sat 2011: Eu terrorism situation and trend report* [online]. 2011, s. 15 - 18 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/te-sat2011.pdf>>.

z důvodů toho, že se neřídí podle Koránu, který je podle nich jedinou správnou možností a východiskem. A právě je zde ono sporné jádro, které bylo definováno na začátku, v počátcích definice. Pro jednu stranu jsou islámští extremisté teroristé, pro druhou stranu jsou to bojovníci za svobodu. Navíc jejich motivace – zavést pouze Korán – je obsažena i v samotném Koránu. Všichni bezvěrci musí být převedeni na pravou víru a v tomto zájmu může být proti nim vedena Svatá válka – Džihád. Násilí je tedy páchánu v zájmu vyššího dobra. Západní svět ale tuto interpretaci zásadně odmítá. Jakékoliv násilí na civilistech a nevinných obětech je formou terorismu. Během roku 2010 byly na území Evropské unie spáchány tři teroristické útoky pocházející od islamistických extremistů. Při jednom z nich byl hlavním terčem útoku dánský karikaturista Kurt Wetergaard, který karikoval muslimského proroka Mohameda. Nejznámější teroristickou skupinou vůbec se stala Al-kaida s hlavním představitelem Usamou Bin Ladinem, který byl dopaden a druhého května 2011 prohlášen za mrtvého.

Turecko – kurdské skupiny – Kurdové²¹ patří k jedněm z nejpočetnějších etnik, které nemají vlastní stát. Z toho plyne jasně i cíl kurdského hnutí, které se snaží osamostatnit z turecké vlády. Počet Kurdů v Turecku se odhaduje na 7,5 až 15 milionů lidí.²² Kurdská otázka je také jedním z bodů diskuze, proč se nemůže Turecko v současnosti připojit k zemím Evropské unie. Jelikož se zaměřují Kurdové na své osamostatnění, spadají do pravicového a nacionalistického zaměření. Rozhodně se ale nedá hovořit o fašismu, jako tomu bylo u pravicového terorismu a extremismu. V historii kurdského národa se narazí nespočetněkrát na úsilí osamostatnění. Zprvu vznikaly nepokoje, které vyústily až po organizované nacionální celky. Kurdové se však také snažili prosadit své názory politickou cestou. Tato snaha se nepovedla, a tak se uchýlili k obojné reakci. Podobně jako u islámského extremismu i Kurdové bojují ve svých očích za dobrou věc, ať už je její cena jakákoliv. Tedy cena nevinných lidských životů. Zejména se pak na nich podílela radikální Strana²³ pracujících Kurdistánů (PKK). Ta také figuruje na seznamu teroristických organizací. Kurdská otázka všeobecně by se však měla ponechat na podstatně větší diskusi. Nesrovnalost vidím zejména v pojetí práv Kurdů, kteří byli po desetiletí utlačováni a kterým byla upírána jejich národní

²¹ Turecko. *Kurdové* [online]. 7. 7. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.turecko.cz/content/kurdov%C3%A9>>.

²² Holub, Imlauf :*Kurdové v Turecku* [online] Hospodářská a kulturní studia, Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze, 2009. [cit. 2012-04-01] Dostupné z: <http://krajane.czu.cz/geografie-nab/doku.php?id=kurdove_v_turecku>.

²³Global Security: *Military. Military: Kurdistan freedom and democracy* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/pkk.htm>>.

identita a zvyky ze strany Turecké vlády. Ačkoliv zde byla snaha o mírovou a politickou cestu ze strany Kurdů, postavilo se k ní Turecko odmítavě.

Organizace mudžahedínů lidu Íránu²⁴ - Hnutí Lidových mudžahedínů se od ostatních islamistických hnutí liší hned v základním pojetí. Oproti jiným se opírají o marxistické základy. Lze tedy říci, že je to Levicovo-islamistická teroristická skupina. Na seznam teroristických skupin se dostali v roce 1997. Základy byly položeny již v roce 1963, kdy se organizace rozhodla bojovat proti režimu Rézyho Páhlavího v Íránu. Úspěch teroristického hnutí přišel v roce 1979, kdy se podařilo v rámci revoluce svrhnout vládu šáhy. Záhy se však dostal k moci vůdce Chomejní, který mudžahedínské ideje nesdílel. Hnutí proti novému vůdci opět rozpoutalo teror v podobě atentátů, bombových útoků, které způsobily smrt několik desítkám civilistů. Roku 1986 se v Iráku dostává k moci Sadám Husajn, který pozve některé z představitelů hnutí mudžahedínů do země. Zde hnutí dostává k dispozici zbraně a základnu Ašraf, vše mají použít na svou válku s Íránem. V tomto okamžiku dochází k roztržce a lidové mudžahedínové se rozdělují ve svých názorech. Jedni přijímají dar od Sadáma s radostí, druzí jsou skeptičtí, protože se jim přičí bojovat proti vlastní zemi. Pět desítek členů, kteří jsou v opozici je pozatýkáno a zavřeno do věznice Abú Ghrajb. Po skončení konfliktu Iráku s Íránem zůstávají mudžahedínové ve službách Sadáma jako speciální jednotka. Na seznam teroristických skupin se dostali v USA v roce 1997.

Je samozřejmě možné vést polemiku nad tím, zda uvedené rozdělení dostatečně pokrývá terorismus jako takový, nebo jestli by se dalo najít i lepší rozdělení. Oproti tomu však postoj Evropské unie je klíčový a musí být na něj brán zřetel.

²⁴ ABRAHAMIAN, E. *The Iranian Mojahedin*. New Haven : Yale University Press, 1989. 125-258 s.

3. PROTITERORISTICKÁ POLITIKA

Mocenské a ideologické boje doprovázejí člověka ruku v ruce s jeho existencí. Jednotlivé historické fáze a etapy terorismu byly již přiblíženy v první kapitole. Tak jak postupně vznikaly teroristické útoky a činy, byly proti nim vedeny odvetné akce. Běžného života lidí se dotkly ve chvílích, kdy byla protistraně vyhlášena válka nebo odvetná akce. V dějinách dvacátého století se kromě jedné události²⁵ nevryla do paměti společnosti žádná natolik, aby byl boj proti terorismu hlavní prioritou státu. Zlom nastává 11. září 2001, kdy se v devět hodin ráno řítí k zemi Světové obchodní centrum na newyorském Manhattnu. Počet mrtvých 2 974, zraněných 6 291. Škoda dosahuje několik řádů miliard amerických dolarů. Dodnes visí nad zřícením mrakodrapů několik otazníků a díky nim vzniká prostor pro různé konspirační teorie. Ty se opírají buď o to, že vláda USA dopředu věděla o útocích a nic proti nim nedělala, anebo horší varianta, že samotné útoky připravovala i ve spolupráci s teroristickou organizací. Ať už je pravda jakákoliv, svět nikdy nebude stejný jako před osudným dnem. S okamžitou platností se stal boj s terorismem pro západní země prioritou číslo jedna.

Organizace spojených národů (OSN)²⁶ se tématem terorismu zabývá již několik desítek let. Prostřednictvím valné hromady byl terorismus a válečné útoky směřované úmyslně na civilisty koordinují své politiky tak, aby se co nejvíce zabránilo terorismu a teroru. Programem postupu v boji proti terorismu představuje nejprve koordinaci protiteroristické politiky členských států. Celková společná strategie pak tvoří akční plán postupu, zaměřuje se zejména na prevenci, posílení role OSN v otázkách terorismu a činech, záštitu nad lidskými právy, nepřímou spojitost terorismu s náboženstvím, nebo etnickými skupinami. Strategie byla dohodnuta na konferenci OSN v roce 2005. Samotná strategie pak byla oficiálně přijata 8. září 2006 na valném shromáždění OSN pro Globální boj proti terorismu. Výsledkem schůze byl Akční plán, který slouží jako základní nástroj a dokument v boji s terorismem. V prohlášení z roku 2006 jsou obsaženy všechny předešlé deklarace týkající se otázky terorismu. Jmenovitě jsou to práce z 9. prosince 1994 Deklarace o opatřeních na odstranění mezinárodního terorismu, příloha k této deklaraci z roku 1996 ze summitu 51/210, výsledek jednání z roku 2005. OSN ve všech dokumentech důsledně odsuzuje terorismus a to ve všech jeho formách, apeluje na státy, aby se připojily k úmluvám o boji proti terorismu a tyto smlouvy ratifikovaly. Odvolává se ale také na dodržování mezinárodních úmluv o ochraně

²⁵ Opět se vracím k atentátu na F. F. de Esteho, roku 1914 v Sarajevu.

²⁶ UN Action to counter: Terrorism. *United Nations General Assembly Adopts Global Counter-Terrorism Strategy* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/terrorism/>>.

lidských práv, uprchlického práva a mezinárodního humanitárního práva. V protiteroristické politice se obrací nejprve na prevenci, tedy vyzývá, aby se státy vzájemně chovaly mírumilovně, neposkytovaly prostor pro konflikty, což by mělo přispět k posílení celosvětového boje proti terorismu. OSN popsala podmínky pro zabránění řešení terorismu. Podporuje politiku smíru, tolerance, vzájemného porozumění mezi kulturami, náboženstvími, etnickými menšinami, spravedlnost, respekt k druhému.

Další snahou je snížení celosvětové chudoby, která je zdrojem mnohých konfliktů, podpora vzájemné mezinárodní solidarity. Apeluje na všechny členské státy, aby do své legislativy zakotvily i články o boji proti terorismu. Následuje vymezení nástrojů pro prevenci v boji s terorismem. Cílem je zabránit přístupu a možnosti, aby se nějaký teroristický čin stal. Stát by se neměl jakkoliv podporovat teroristická hnutí, a už vůbec by je neměl tolerovat. Naopak by měl zabránit tomu, aby docházelo k nelegálnímu financování teroristických aktiv, aby se na jeho území nenalézal žádný výcvikový areál nebo jiné místo pro možnou přípravu teroristického útoku. Státy by mezi sebou navzájem měli v otázce terorismu spolupracovat, pomáhat si, předávat si zkušenosti a informace. Nesmí poskytovat útočiště osobě, která je stíhaná pro terorismus. Předání takovýchto vězňů musí probíhat vždy podle platné legislativy a mezinárodního práva o uprchlických, humanitárních a lidských právech. V práci propojit i s nižšími správními územními celky, podporovat koordinaci i na regionální úrovni. Soustředit se na posílení významných bodů, zejména na infrastrukturu, veřejná místa. Zde by měla být bezpečnost soustředěna nejvíce. Pro to, aby mohla tato opatření fungovat, mají být pod Opatření k vybudování státních kapacit pro předcházení a potírání terorismu vytvořeny takové podmínky, kde budou budovány kapacitní programy. Země se mají soustředit na oblasti letectví, těžkého průmyslu, přístavů, infrastruktury a námořního průmyslu. Státy by si měly nejprve nechat udělat analýzu jejich situace v boji s terorismem a případné nedostatky odstranit, či napravit.

V boji proti terorismu vytvořila OSN další orgány a výbory²⁷. Jsou jimi tři pomocné orgány při Radě bezpečnosti OSN. Všechny sekce spolu navzájem spolupracují a komunikují:

²⁷ UN Action to counter: Terrorism. *Counter terrorism and related bodies* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.un.org/terrorism/sc_bodies.shtml&usg=ALkJrhhlfEaCmVTtyQem_zkT9p6ZGF8hpw>.

- Výbor pro Usamu bin Ladina²⁸ (Committee on Usama bin Laden na základě rezolucí 1267 a 1989 a doplněn o pracovní skupinu rezoluce 1566) - Naplní sekce je provádění takové politiky a akce, která bude mít za následek ochromení teroristické organizace. Opatřeními jsou nejen zmražení účtů, ale i jiných finančních zdrojů, dále zákaz pohybu osob, které spolupracují s teroristickou organizací. Vyhlášeno také bylo zbrojní embargo, byla zakázána veškerá přímá i nepřímá podpora zbrojení, školení v manipulaci s bojovou technikou nebo jiná jakkoliv bojově a teroristicky působící činnost. Předsedou této organizace je Němec Peter Witting, další dva místopředsedové pochází z Ruska a Brazílie. Výbor sestavuje seznam osob spolupracujících s Al Kaidou a monitoruje situace a vývoj v otázkách boje s touto skupinou. Ačkoliv byl Usama bin Ladin zabit, boj s Al Kaidou zdaleka nekončí.
- Protiteroristický výbor²⁹ (Counter Terrorism committee na základě rezolucí 1373 a 1624) – Výbor byl založen jako reakce na útoky z 11. září 2001, kdy byl na mimořádné konferenci 28. září 2008 jednomyslně odsouhlasen a vydán rezolucí 1373. Hlavním cílem je potírání terorismu a to jak na nadnárodní úrovni, tak i v regionálních celcích. Výbor apeluje na své členské státy, aby se aktivně zapojily do mezinárodního boje proti terorismu a přijaly jistá opatření. Zabraňovat by se tak mělo financování terorismu a tento prohřešek brát legislativně jako trestný, zmražení všech finančních toků, které podporují teroristické skupiny. Trestat pomoc samotným teroristům, tedy poskytování útočiště. Jakýkoliv takový člověk by měl být předán do rukou spravedlnosti. Státy by mezi sebou měly sdílet nashromážděné informace, spolupracovat na vyšetřování a předávat si zločince. Působícím předsedou výboru je Ind Hardeep Singh Puri.
- Výbor na základě rezoluce 1540³⁰ - Tato rezoluce byla jednomyslně přijata 28. dubna 2008 a zařazena k dalším ustanovením v otázkách bezpečnosti. Cílem je

²⁸UN Action to counter: committees. *Security Council Committee pursuant to resolutions: 1267 (1999) and 1989 (2011) concerning Al-Qaida* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.un.org/sc/committees/1267/index.shtml&usg=ALkJrhNS_mSFzsHwpZATXkH_ScIMuKULg>

²⁹UN Action to counter: Security concil. *Counter terrorism Committee* [online]. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/sc/ctc/&usg=ALkJrhjuWUVygpquZbJPdGb0GSKp>>.

³⁰UN Action to counter: Security concil. *1540 Committee: Security concil established pursuant (2004) to resolution 1540* ([online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/sc/1540/&usg=ALkJrhjYB41E2ncccBCAJJGEqfj6oeHbaA>>.

podporovat mezinárodní bezpečnost a zabránění konfliktům, kde budou využívány jaderné zbraně. Jádrem celého usnesení postoj členských států vůči jadernému zbrojení, nakládáním s biologickými zbraněmi, nebo jinými nebezpečnými chemickými látkami použitých pro boj. Závazný je pro všechny členské státy taky zákaz jakékoliv podpory a součinnosti s obchodováním, podporou či jinou pozitivní aktivitou v otázce zbraní hromadného ničení. Prioritní je zákaz šíření, kontrola a zabránění černému obchodu.

Mezi další orgány, které dohlížejí na mezinárodní bezpečnost, patří Organizace Severoatlantické Smlouvy (NATO), jejímž členem se v březnu 1999 stala i Česká republika. NATO vzniklo na základě článku 5 Charty OSN, kde se členové zavazují k vzájemné pomoci, bude-li napadena jedna z členských zemí. Aliance mimo jiné zasahuje i v krizových a mírových úkolech tak, aby byl zachován celosvětový mír. Ten je také jejím hlavním cílem. V rámci NATO se vymezují i další programy jako jsou Partnerství pro mír (PfP) nebo Euroatlantická rada partnerství (EPAC). Oba orgány se zaměřují na zachování bezpečnosti. Zejména však EPAC se zaměřuje na krizový management, kontrolu zbrojení, mezinárodní terorismus a zbraně hromadného ničení. Mezinárodní terorismus, který není zaměřen vojensky, spadá pod nebezpečné civilní hrozby. Kromě terorismu jsou zde zahrnuty špionáže nebo proliferace zbraní hromadného ničení.

Boj s terorismem začal být pro NATO³¹ více aktuálním po událostech 11. září 2001. Den poté se sešli členové EPAC a ve svém prohlášení se zavázali aktivně přispívat v boji s terorismem. V listopadu téhož roku byla uspořádána konference s označením Boj s terorismem, následně byla vypracována Vojenská koncepce obrany proti terorismu. Státy EPAC pak v únoru 2002 uspořádaly ve Varšavě seminář Úloha EPAC v boji proti terorismu, kde se debatovala o nových ohniscích terorismu, na něž by se měly příslušné orgány zaměřit. Jelikož se seminář konal v návaznosti na zasedání související s 11. zářím, není překvapivé, že za hlavní ohnisko byl označen Afghánistán s teroristickou organizací Al Kaida. Dále byl na Pražském summitu NATO (21. – 22. 11. 2002) přijat a ratifikován dokument Plán boje EAPC proti terorismu. Hlavní důraz je stejně jako v případě dokumentů OSN³² zaměřen na spolupráci států, jednotlivých orgánů a na sladění politik v rámci boje proti terorismu. Významnou se také stala konference Mezinárodní bezpečnost a boj proti terorismu, která se konala ve Vídni (13. – 14. 6. 2002). Zaměřila se na jednotlivé hrozby terorismu a na konkrétní

³¹NATO. *Countering Terrorism* [online]. 5. 9. 2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.nato.int/cps/en/SID-5B1237F6-BFFA0CB6/natolive/topics_81134.htm>.

³²Plán boje EAPC proti terorismu úzce souvisí s vydanou rezolucí OSN 1373.

možnosti mezinárodní spolupráce. Hlavními oblastmi diskuze byl střední a blízký východ. Následovaly další konference, které projednávaly otázky zbraní hromadného ničení, kyberterorismus. Dalším významným strategickým dokumentem byl Akční plán proti terorismu. Popud k vytvoření toho dokumentu plyne z události, která se stala 1. září 2004 v ruském Beslanu³³. Čečenští islamističtí separatisté vnikli do jedné z beslanských škol a zajali přes 1200 dětí. Význam dokumentu je spojen s novým přístupem NATO k otázkám terorismu a to především ve spolupráci s Ruskem. Zaměřuje se opět na otázky prevence, spolupráce v boji s terorismem a vypořádání se s následky teroristických činů. V neposlední řadě NATO spustila sekci vědeckého výzkumu v boji s terorismem a zaměřila se na stabilizaci Afganistanu.

Z protiteroristické politiky vychází shodně několik nástrojů. Všechny úmluvy se zabývají prevencí a to jak ve smyslu zanesení legislativní složky do jednotlivých správních celků, tak i v zavedení bezpečnostních opatření. Dále jsou státy vyzývány, aby zvýšily svou spolupráci a kooperaci v boji s terorismem. Příným nástrojem v této oblasti je předávání informací. Dalším důležitým krokem v protiteroristické politice je zákaz jakékoliv podpory těchto organizací. Zejména se zákaz váže na finanční podporu terorismu nebo jiného boje, který ohrožuje mírové úsilí, ukrývání teroristických zločinců nebo jiných osob hledaných pro boj s terorismem a černý obchod. Embargo se vztahuje také na vývoz zbraní do oblastí nepokojů. Hlavní náplní je udržitelnost bezpečnosti a mírového jednání.

Jedním z pověřených orgánů při tomto boji je Interpol. Organizace působí mezivládně a jejím úkolem je boj proti kriminální činnosti jakéhokoliv druhu. Terorismus je jednou z mnoha oblastí, která pod Interpol spadá. Mezi její aktivity spadá chytání mezinárodně hledaných zločinců³⁴. Za teroristické útoky je v současnosti hledáno 160 osob, za financování terorismu 38, za napomáhání přepravy teroristům 21 a za trestnou činnost související s terorismem opět 160 osob a za členství v teroristické organizaci 138. Někteří se na seznamech objevují vícekrát. Drtivá většina hledaných jsou muži, protože na seznamech figurují pouze tři ženy. Úkolem Interpolu je také varovat země, které by se měly stát terčem, v případě, že dostanou zprávy o možném útoku, jmenovitě útoků ze strany Al Kaidy a Talibanu.

³³Stovky lidí si připomněly teroristický útok na beslanskou školu. In: *Idnes.cz: Zprávy* [online]. 1. 9. 2009 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/obrazem-stovky-lidi-si-pripomnely-teroristicky-utok-na-beslanskou-skolu-1r3-/zahranicni.aspx?c=A090901_165126_zahranicni_stf>.

³⁴Interpol. *Wanted persons* [online]. 15.4.2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Wanted-Persons>>.

Hlavní organizací, která má na starost identifikaci hrozby, získávání informací a analyzování je Fusion Task Force (FTF)³⁵, která byla založena v roce 2002 a tvoří jí specialisté na protiteroristický boj. Ohniska, v nichž působí, jsou:

- Projekt Al Qabdah (Blízký východ a severní Afrika)
- Projekt Amazon (Střední a Jižní Amerika)
- Projekt Baobab (východní, západní a jižní Afrika)
- Projekt Kalkan (střední a jižní Asie)
- Projekt Nexus (Evropa)
- Projekt Pacifik (jihovýchodní Asie a Pacifik ostrovy)

Těchto šest regionů bylo označeno za zvláště citlivá místa.

Dalším orgánem pro boj s terorismem je skupina CBRNE³⁶, která se orientuje na teroristické útoky s využíváním biologických, chemických a jiných zbraní hromadného ničení. V programu na rok 2011 se Interpol snažil zavést rámec pro usnadnění informací o výbušných atentátech. Prozatím měl být vypracován dokument, který by měl být směrnici v této problematice.

3.1.Boj proti terorismu v USA ³⁷

Protiteroristická politika americké vlády je v posledních desíti letech nejsilnější vůbec. Důvod je jasný. Opět byl prvotním impulsem útok z 11. září 2001. Od této chvíle se boj s terorismem a zejména s muslimskými radikály, hnutím Al Kaida a Talibanu stal klíčový a směrodatný jak v mezinárodní politice, tak ve vnitřní bezpečnosti a financích státu. Válku terorismu vyhlásil téhož dne Georg Bush mladší při svém projevu v parlamentu: „11. září nepřátelé svobody zaútočili na naši zemi. A dnes večer, Spojené státy mají následující požadavky na Taliban. Předajte Spojeným státům všechny vůdce Al Kaidy, kteří se skrývají ve vaší zemi. Taliban musí jednat a to okamžitě. Předají teroristy – nebo budou sdílet jejich osud.“³⁸ Z projevu bývalého prezidenta je zřejmé, kterým směrem se dále vydala protiteroristická politika.

³⁵Interpol. *Terrorism: Fusion task Force* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/Fusion-Task-Force>>.

³⁶Interpol. *Terrorism: Programme CBRNE* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/CBRNE-programme>>.

³⁷Holt, Victoria K. a Michael G. Mackinnon. 2008. „The Origins and Evolution of US Policy Towards Peace Operations.“ *International Peacekeeping* 15, č. 1, 18–34.

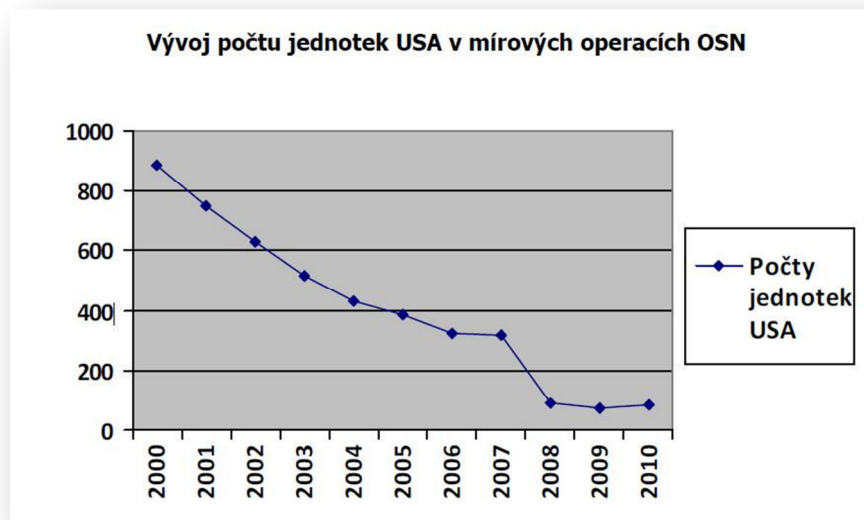
³⁸*Bush: Projev, kterým začala invaze do Afganistanu.* Youtube. 2011. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.youtube.com/watch?v=WylBXBIGang>>.

Jaký byl postoj k terorismu před útoky na Světové obchodní centrum?³⁹ Vliv USA nebyl nikdy zanedbatelný. Ať už se jednalo o období po druhé světové válce nebo po studené válce, nešlo opomenout její roli velmoci. Přístup k problémům byl však poněkud protikladný. Na jedné straně hlasovaly pro náročné akce, které směřovaly svou pomoc do konfliktních oblastí jako Somálsko, Afganistan, Bosna a Kongo. Na straně druhé však měly největší připomínky a výtky v případech neúspěchu. Dokonce se USA staly dlužníkem vůči OSN. Nicméně se pokaždé snažily prosazovat své vlastní interní plány a strategie. Později v roce 1993 byla americká pomoc a její vojenské jednotky staženy téměř zcela. Důvodem byla smrt třinácti amerických vojáků, kteří zahynuli v Mogadišu v Somálsku. Po tomto konfliktu účast USA na mírových jednáních ochladla a to zejména díky vládě Republikánů. V tomto období přispívala Amerika do fondu mírového hnutí OSN jen velmi sporadicky. Zasluhou kabinetu prezidenta Clintona se po tomto debaklu USA účastnila mírových operací velmi zřídka a v nízké sestavě. Když pak ale v 90. letech prezident požadoval, aby se armádní jednotky účastnily mírových operací v Sierra Leoně, Východním Timoru, Kongu nebo Kosovu dočkal se chladné reakce a nesouhlasu ze strany Kongresu. Při nastoupení do funkce prezidenta George W. Bushe mladšího se předpokládalo, že USA povede svou protiteroristickou politiku stejně jako za Clintonovy vlády. V říjnu 2000, během jedné z debat v rámci prezidentské kampaně, k tomu poznamenal: „Nemyslím si, že by naše jednotky měly být používány pro to, co je nazýváno budováním státu. Myslím si, že by naše jednotky měly být používány k bojování a vyhrávání válek.“⁴⁰ Tento výrok však mohl platit pouze do osudného září 2001. Po tomto dni se USA opět přidala na stranu OSN. Potvrdila se tak politika OSN, že není možné podceňovat malé a chudé národy a naopak že budování mírových strategií a vzájemná mezinárodní pomoc je účinná. To zjistila především Amerika, která se nyní zapojuje do mírových rozhovorů a akcí. Hlavním důvodem je prevence proti terorismu, vytipování možných ohnisek boje a v neposlední řadě uplatňování strategických geopolitických cílů Spojených států. Přesto všechno však počet amerických jednotek na operacích OSN klesá. V níže uvedeném grafu popisuje osa x čas, konkrétně roky a osa y počet jednotek vojáků v tisících.

³⁹URBANOVSKÁ, J. *Globální bezpečnost v Obamově éře: Vliv teroristických útoků z 11. září 2001 a války proti terorismu G. W. Bushe na mírové operace OSN* [online]. Praha: MUP, 2010, s. 225-238 [cit. 2012-04-15].

⁴⁰Schwartz, Eric P.. *US Policy Toward Peace Operations*. 2004 In: *Peace Operations after 11 September 2001*. Ed. Thierry Tardy. London and New York: Routledge, s. 45.

Graf: Vývoj počtu jednotek USA v mírových operacích OSN⁴¹

Další strategické plány USA v boji s terorismem a bezpečnostní politikou státu směřuje k tomu, aby byly uskutečňovány akce proti nebezpečným diktátorským režimům. Respektive se zase dostává k vymycování ohnisek pro vznik terorismu. Vojenskou strategií a plánem je rychlé obsazení města s co nejmenší ztrátou civilistů a svého vojska.

Současný boj s terorismem v americkém pojetí obnáší⁴²:

- Diplomacii - předcházení konfliktům a snaha nalézt společnou řeč s ostatními státy
- Legislativní opatření – vytvoření takového právního rámce, ve kterém bude možné stíhat osoby spojené se zločiny terorismu
- Regulaci finančních prostředků – dohled nad použitými penězi, snaha zabránit využití zdrojů pro teroristickou činnost.
- Použití vojenské síly – použití veškerých dostupných prostředků v souladu s mezinárodním právem
- Zpravodajské služby – monitoring hnutí a zároveň prevence proti připravovaným útokům ze strany teroristů

⁴¹BUREŠ, Oldřich a Tomáš ŠMÍD. Vývoj počtu jednotek USA v mírových operacích OSN. In: *Globální bezpečnost v Obamově éře* [online]. 2010-04 [cit. 2012-04-19] Dostupné z: <http://www.cbss.cz/wp-content/uploads/2010_04_CSS_conference_proceedings.pdf>.

⁴²PILLAR P.R.: *The Instruments of Counterterrorism*. In . US Foreign Policy Agenda, Electronic Journal of the US Department of State. 2001. s. 10-14.

V roce 2002 došlo také k přepracování právního rámce a státního aparátu USA. Byl vytvořen nový úřad a orgán pro bezpečnost státu – Ministerstvo pro bezpečnost vlasti. Úprava právního rámce poskytla Spojeným státům „alibi“ v případech některých sporných řešení konfliktů, jakým bylo například vniknutí do Iráku a také další prodloužení akce amerických vojsk v Afganistanu, přestože nejhledanější vůdce Talibanu byl na počátku května 2011 zabit.

3.2.Boj proti terorismu v EU

Pravidelné reporty o potlačení terorismu a bojů s extrémisty vydává Europol. Ve výkazech vydaných v roce 2011⁴³, kde se uvádějí zejména statistiky. V roce 2010 bylo v důsledku teroristických bojů na území Unie zabito 10 lidí. Nejvíce útoků provedli separatističtí aktivisté a to 160 různých útoků. Levicové a pravicové skupiny byly zodpovědné za 45 útoků a islámští teroristé způsobili „pouze“ 3 útoky. Za spolupráci s terorismem nebo přímé obvinění z terorismu si vyslechlo 611 osob. Díky spolupráci všech orgánů a provázanosti informačních toků se podařilo zatknout několik osob, které chystali teroristické útoky na území EU proti jejím členům. V roce 2010 bylo nahlášeno 249 teroristických útoků v devíti členských státech. Nečetněji bylo ohřešeno území Španělska a Francie, o které organizace konkrétně šlo, zpráva z Europolu nehovoří, protože v té době nebyl předložen žádný výrok soudu. Domnívám se ale, že se jednalo o Baskicko separatistickou organizaci ETA, která působí právě v oblastech mezi Španělskem a Francií. Útoků bylo oproti předchozímu roku 2009 méně a to o 67.

Většina z hrozeb roku 2010 měla islamisticko-teroristický podtext a to s úmyslem poškodit Evropskou unii jako celek. Nicméně Unie nevnímá muslimské vyznání za přímou spojitost s terorismem. V tomto rozdílu tkví odlišnost od Spojených států a jejich americkou politikou protiteroristického boje. Evropská sedmadvacítka se stejně jako OSN distancovala od přirovnání terorismu automaticky k arabskému světu a smýšlení.

Internet a dostupnější komunikace se nemalým podílem stávají součástí boje s terorismem. Má však dvě stránky. První pozitivní usnadňuje členským státům a příslušným orgánům pátrání po hledaných osobách a usnadňuje komunikaci. Druhá negativní je pomocníkem samotných teroristů, kteří se mohou snadněji domluvit na organizovaném zločinu a jeho přípravě. I tato komunikace by mohla spadat do členění kyberterorismu, protože se opět týká šíření teroristických myšlenek.

⁴³EUROPOL. *Te - Sat 2011: Eu terrorism situation and trend report* [online]. 2011, s. 9-12 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/te-sat2011.pdf>>.

Útoky islamistický teroristů orientované proti EU se týkaly zejména:

- Karikatur proroka Mohameda
- Nařízení francouzské vlády nosit v státních budovách a pro focení na občanské legitimace muslimské šátky
- Odmítavý postoj občanů Švýcarska v referendu proti stavbě dalších mešit
- Nasazení vojáků členskými státy Unie do bojů v Afganistanu v boji proti Talibanu a Al Kaidě

Problematickou kapitolou v boji s terorismem se stává financování a logistika těchto organizací. Logicky musejí mít organizace někde své působiště a zázemí, dostávat příjmy, zbraně a další. Tendence úniku peněz k těmto nelegálním službám je rostoucí. Teroristé mimo jiné získávají finanční prostředky z černého obchodu, únosů a vydírání, padělání, obchodem s lidmi a drogami. V tomto kontextu je tedy jasné proč se mnohokrát hovoří o organizovaném zločinu.

Kromě společného Eurpolu a stejné prioritní otázky v problematice terorismu, společné celé Unii, si svou politiku proti terorismu řídí každá z vlád členských zemí sama. V zásadě se od sebe politiky příliš neliší. I do budoucna chtějí členské země v této oblasti spolupracovat a to jak na meziregionální úrovni, tak i s nadnárodními orgány OSN a NATO.

3.3. Politické nástroje EU v boji proti terorismu

Evropská unie přijala od roku 2001 mnoho dokumentů zabývajících se protiteroristickou politikou. Stejně jako Spojené státy americké je boj s terorismem prioritou číslo jedna a to zejména v otázkách mezinárodní kriminality. Jak již bylo vymezeno v kapitole týkající se typologie terorismu, dělí Evropská unie terorismus na vnitřní a vnější hrozby. V obou případech spolupracuje s dalšími orgány a koordinuje společné protiteroristické politiky. Zastřešení těchto kroků je opět spojeno s vydáními a usneseními Organizace spojených národů a programu NATO. V případech, kde se EU začne zabývat terorismem, popřípadě začne stíhat některého z pachatelů, postupuje vždy v souladu s platnou mezinárodní legislativou. Dále dodržuje ustanovení o dodržování lidských práv a k němu se zavazují všichni členové EU. Všechny členské země přijaly doporučení a legislativní kroky, které určil právě EU na základě mezinárodních smluv. Cela sedmadvacítka se zavázala k plnění protiteroristického boje. Ty upravuje také Usnesení a akční plán EU. Dokument byl přijat těsně po útocích na Světové obchodní centrum. Pokud by se Evropská unie rozhodla

poskytnout vojenské síly svých členských zemí, musela by toto rozhodnutí nejprve schválit Rada bezpečnosti OSN.

Hlavní strategickým dokumentem pro boj s terorismem se stala Evropská bezpečnostní strategie. Vznikal v prosinci roku 2003, jako reakce na tehdejší boj s terorismem. Pojmenovává hrozby a vymezuje oblasti, na které se má Unie zaměřit a zvýšit jejich bezpečnost. Kromě terorismu se soustřeďuje na proliferaci zbraní hromadného ničení. Tu považuje za nejvíce alarmující hrozbu, před kterou stojí dnešní svět. Upozorňuje na fakt, že s rostoucími vyspělými technologiemi roste také schopnost člověka zničit sama sebe. Neopomíná ani konflikty na regionální úrovni, které jsou hrozbou pro menšiny. Unie vyzývá, aby se stát za utlačované skupiny postavil, protože nezvládnutí těchto konfliktů může vést k extremismu. Dotýká se i selhávání státu a jeho institucí. Tento bod by měl být klíčový pro Českou republiku, zabývá se totiž korupcí a fungování státu. Poslední oblastí je organizovaný zločin. Prevencí je dostatečná komunikace orgánů mezi sebou, řízení a spolupráce s Europolem, nebo jinými interními zpravodajskými službami.⁴⁴

„Hlavními oblastmi působení EU proti terorismu se na základě akčního plánu staly:

- posílení policejní a justiční spolupráce (mj. zavedení evropského zatykače a přijetí jednotné definice terorismu, vypracování společného seznamu teroristických organizací, posílení Europolu v boji proti terorismu a ustavení speciálního týmu v jeho práci, který bude úzce spolupracovat se svými protějšky v USA);
- vytváření mezinárodních právních nástrojů (rychlá implementace všech existujících smluv o boji proti terorismu a podpora vzniku obecné smlouvy OSN proti mezinárodnímu terorismu);
- ukončení financování terorismu;
- posílení letové bezpečnosti;
- koordinace světových akcí EU (zahrnutí boje proti terorismu do SZBP).

Po madridských atentátech v březnu 2004 byl tento plán státy EU doplněn a nyní je realizován v sedmi základních bodech:

- důsledně plnit všechny konvence proti terorismu;
- zúžit teroristům přístup k financím a ekonomickým zdrojům;

⁴⁴European security strategy. In: *Summaries of EU legislation* [online]. 03.10.2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/fight_against_organised_crime/r00004_en.htm>.

- zvýšit kapacity EU a členských zemí k odhalování, vyhledávání a trestání teroristů, využívat evropského zatykače a zdokonalit prevenci útoků pomocí společných institucí, jako Europol, Eurojust apod.;
- zvýšit bezpečnost mezinárodní dopravy a spojů a zpřísnit kontroly v této oblasti;
- posílit solidaritu členů EU při odstraňování následků útoků;
- hledat kořeny terorismu;
- žádat i od třetích zemí zapojení se do akcí proti terorismu a zajistit jim materiální pomoc.⁴⁵

Další směrnici, která apeluje na boj s terorismem je Haagský program. Ten přímo reaguje na události z 11. září, Madridu a Londýně. Rozebírá problematiku prostoru svobody, bezpečnostního práva a občanství, azylu, migrace, řízení hranic, integrace, boje proti terorismu a organizované trestné činnosti, soudní a policejní spolupráce, protidrogovou strategii Unie.

Jak chce EU bojovat proti jmenovaným hrozbám? Vytyčila si tři strategické cíle:

- Reakce na hrozby
- Budování bezpečnosti ve svém sousedství
- Rozvoj mezinárodního řádu založeného na účinném multilateralitu

Specifické protiteroristické dokumenty, kterými jsou hlavně:⁴⁶

- Prohlášení k boji proti terorismu (Madrid)
- Akční plán EU na boj proti terorismu
- Prohlášení Rady k útokům v Londýně
- Strategie EU pro boj proti terorismu s Akčním plánem (2006)
- Strategie EU na boj proti radikalizaci a náboru teroristů s AP

Zvláštní sektorové dokumenty pro oblast civilní ochrany:

- Program solidarity EU (CBRN)
- Ochrana kritické infrastruktury proti terorismu.

⁴⁵Materiály převzaty z emailové korespondence s panem doc. Dr. Ing. Danicsem Šetefan PhD., kapitola 8.9 *Protiteroristická politika EU*.

⁴⁶Bezpečnostní politika Evropské unie (na pozadí bezpečnosti globální). In: *Bezpečnostní politika Evropské unie (na pozadí bezpečnosti globální)* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.polac.cz/eu/bp_eu.pdf>.

3.4. Právní nástroje EU v boji proti terorismu

Boj s terorismem vychází ze třetího pilíře EU – tedy konkrétně ze Smlouvy o Evropské unii, hlava VI. Tato část se zabývá mezinárodní spoluprací v oblastech práva a vnitřních záležitostí. Po zavedení Amsterdamské smlouvy zůstaly v hlavě VI policejní a soudní spolupráce v trestních věcech. Možnosti postupu pro případy terorismu jsou následující:

„Spolupráce policejních orgánů, celních orgánů a jiných kompetentních donucovacích orgánů členských států:

- Využívání možnosti Europolu a zřizování společných vyšetřovacích týmů
- Užší spolupráce justičních orgánů včetně využívání takových nástrojů, jako jsou Eurojust, evropský zatýkací rozkaz a zjednodušení procesu předávání v trestně právních věcech
- Použití zvláštních opatření právních organizačních
- Harmonizace na úseku předpisů trestního práva“⁴⁷

Zvýšený zájem o protiteroristickou politiku dále posílil právní subjekty například pravomoc Europolu na úseku vyšetřování a operačních akcích, efektivnější spolupráce v oblasti soudnictví v trestně právních věcech. Hlavní důraz byl kladen na mezinárodní spolupráci v oblasti zpravodajských služeb a jejich posílení. Jako hlavní problém byl označen volný prostor pohybu osob mezi jednotlivými státy EU. Nad přesunem lidí nemá EU žádné kontroly a hrozilo, že by si teroristé a organizovaní zločinci mohli cestovat do oblastí bez větších problémů. Muselo tedy vzniknout opatření, které by potlačovali možnosti rozšíření zločinu. Evropská unie zavedla tzv. kompenzační bezpečnostní opatření. Hlavním úkolem je posílení bezpečnosti vnějších hranic Unie. Samozřejmě je dále kladen velký důraz na spolupráci všech trestně právních orgánů EU a předávání informací. V rámci hlídání vnějších hranic unie vznikl jednotný postup pro všechna místa a oblasti.

Pro efektivnější boj s terorismem začala Unie jít také cestou soudní spolupráce v oblasti trestního práva. Jsou omezovány právní překážky a je posílena koordinace vyšetřování, kde usnadňuje práci zejména síť Europolu. Nejen spolupráce ale také sbližování právních kodexů přispívá k mezinárodní spolupráci. EU se snaží sblížit integritu jak trestního práva, tak i procesní stránku, aby byly rozsudky pravomocné ve všech členských zemích. Sbližování však potřebuje instituci, která by byla v těch oblastech kompetentní. Proto byl

⁴⁷PIKNA, B. M.. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006, s. 103- 104.

zřízen Eurojust, který zajišťuje efektivitu trestních právních procesů s bojem v organizovaném zločinu a terorismu. Zároveň spolupracuje na případech s Europolem.⁴⁸ Ústava EU vymezuje tyto spolupráce v trestní činnosti v článku III 271-273.

⁴⁸PIKNA, B. M.. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006, s. 118- 119.

4. OPATŘENÍ PROTI TERORISMU V ČR

Předchozí kapitoly popisovaly postupy v boji s terorismem pro větší správní celky. Pozornost byla věnována mezinárodním úmluvám a stanoviskům. A protože je Česká republika nedílnou součástí mezinárodního společenstva, ratifikovala všechny tyto mezinárodní dohody. Její protiteroristická opatření tedy primárně vycházejí z mezinárodních standardů OSN, NATO a Evropské unie. Tyto nadnárodní standardy by měly být přeneseny na menší regionální celky a územní samosprávy. Je otázkou do jaké míry lze aplikovat například postupy pro boj s terorismem v USA na Českou republiku. Nicméně podle dostupných dokumentů je otázka boje proti terorismu číslem jedna. Jako hlavní ohnisko mezinárodního terorismu vnímá Česká republika problémy s islámskými radikály. Avšak během roku 2010 nezaznamenala Bezpečnostní informační služba žádnou činnost mezinárodních organizací nebo jinak na ně napojené subjekty.⁴⁹

V roce 2006 obdržela Bezpečnostní informační služba alarmující informace a o chystaném teroristickém útoku proti České republice. Mělo k němu dojít na přelomech měsíců září a října. Informace byla vyhodnocena jako velice závažná a prověřovalo se, proč se měla stát Česká republika terčem útoku.⁵⁰ To je jen na dohaděch. Vzhledem k tomu, že se nachází ve středu Evropy, stává se dobrým transportním uzlem pro spoustu organizací. Další možností je její zapojení do mezinárodního teroristického boje a ratifikace úmluv zabývajících se spoluprací zemí v otázce bezpečnosti.

V rámci úmluv OSN a NATO se Česká republika aktivně podílí na mezinárodních mírových misích. Seznam veškerých akcí je přiložen v příloze. Během roku 2011 probíhala podle dostupných zpráv z Ministerstva obrany pouze mise na území Afganistanu, kde působí Vrtulníková jednotka HELI UNIT ISAF. Skupinou prošlo na sedm stovek vojáků. Na těchto organizacích spolupracují české jednotky s koaličními vojsky například na budování infrastruktury postižených oblastí nebo speciální jednotky vycvičené ke zničení nepřítele. V boji s mezinárodním terorismem nepůsobí pouze Armáda České republiky, nýbrž i služby veřejných orgánů, zejména pak útvary spadající pod Policii České republiky. Jmenovitě jsou to Odbor bezpečnostní politiky, Útvar odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) a spolupracujícím orgánem Bezpečnostní informační služba (BIS). Zejména pak s posledním jmenovaným útvarem má Policie ČR velmi provázané vztahy v oblastech organizovaného zločinu. Detailní rozebrání těchto institucí bude provedeno v kapitole 3.3.

⁴⁹Bezpečnostní informační služba ČR [online]. 2012, [cit.2012-04-03]. Dostupné z :<<http://www.bis.cz/>>.

⁵⁰Policie ČR[online]. 2010, [cit. 2012-04-15]

<<http://www.mvcr.cz/clanek/clanek/rady-a-sluzby-dokumenty-terorismus.aspx>>.

Po jedenáctém září 2001 se i Česká republika zapojila více do vyhledávání podezřelých osob. Ještě v roce 2001 bylo prověřeno pomocí BIS na 1 200 osob. Při prověřování bylo zjištěno, že se některé osoby pobývající na území ČR znali s atentátníky z 11. září. Hlavními opatřeními bylo zvýšení celkové bezpečnosti a ochrana vytipovaných objektů. Jedním z nich bylo například hlídání budovy, kde sídlilo rádio Svobodná Evropa.

Mezi další objekty, které jsou z hlediska terorismu dobrými cíly jsou⁵¹:

Místa s velkou koncentrací lidí:

- vlaková a autobusová nádraží
- letiště
- hromadná doprava (autobusy, vlaky, letadla...)
- metro
- nákupní centra
- náměstí a rušné ulice
- školy
- sportovní akce, haly a stadiony
- divadla, kina, diskotéky...

Strategické objekty

- elektrárny
- zásobárny pitné vody
- mosty a tunely
- vojenské objekty

Vládní objekty a osoby

- parlament, ministerstva a sídla vlády
- sídlo prezidenta
- zastupitelské úřady (především USA, Velké Británie a Izraele)
- úřad OSN a jiných organizací
- členové vlády a parlamentu
- cizí státní příslušníci, státní návštěvy a zastupitelé

⁵¹Hrozba terorismu ČR. *Vojsko* [online]. 2010[cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.vojsko.net/index.php?clanek=terorismus/terorhrozbycr>>.

Ostatní

- židovské památky a objekty
- informační systémy (napadení důležitých počítačových sítí)

Prozatím nebyl v České republice spáchán žádný teroristický a životu ohrožující zločin s teroristickým podtextem. Avšak je známo několik případů, kdy na území Česka působili teroristické organizace nebo její členové. Příslušné orgány zadržely několik osob, které figurovaly na seznamech hledaných pro teroristické zločiny.

V roce 2005 byl zatčen švédský občan libanonského původu, který byl obviněn za podezření plánování teroristické akce přímo ve Švédsku, dále byl napojen na organizaci, která měla na svědomí pumové atentáty v Londýně roku 2005. Ani jedno z těchto obvinění nebylo Švédovi prokázáno. Svoje sympatie k terorismu však doložil, když prohlásil, že má rád Usama bin Ladina.⁵²

Dalším průlomem v boji s terorismem bylo dopadení pakistánského občana, na kterého Pákistán vydal mezinárodní zatykač za vraždu a podezření z teroristických činů. Muž přišel na české úřady žádat o azyl. Pákistánce zadržel Útvar pro odhalování organizovaného zločinu v květnu 2011.⁵³

Téhož roku byli dopadeni členové radikálního islámského hnutí Jamaat Shariat. Osm lidí bylo zapojeno do falšování dokladů, přechovávání a obchodu s drogami, zbraněmi a v neposlední řadě za trestný čin úmyslu usnadnit spáchání teroristického činu. Pachatelé byly útvarem ÚOOZ sledování přes dva roky. Toto dopadení se stalo průlomem v protiteroristickém boji České republiky.

Pro aktivní boj s terorismem byl zřízen Národní kontaktní bod pro terorismus (NKBT). Ten je pod záštitou Policie ČR a představuje: „specializované centrální komunikační, informační a analytické pracoviště Policie České republiky. Toto pracoviště se zabývá sběrem, vyhodnocováním, analýzou a zpracováním informací, zjištěných Policií České republiky, o teroristech a osobách důvodně podezřelých z napojení na teroristické organizace.“⁵⁴ Orgán je propojen se všemi útvary Policie ČR, se kterými společně koordinuje

⁵²Policie v Praze zatkla švédského občana libanonského původu podezřelého z terorismu. In: *Severské listy* [online]. 13. prosince 2005 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.severskelisty.cz/noviny/uda0515.php>>.

⁵³Česká policie poprvé v historii obvinila podezřelé z podpory terorismu. In: *Novinky.cz* [online]. 3.5.2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.novinky.cz/krimi/232352-ceska-policie-poprve-v-historii-obvinila-podezrele-z-podpory-terorismu.html?ref=zpravy-dne>>.

⁵⁴TERORISMUS. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>.

a to jak na území republiky, tak i na mezinárodním poli. Hlavní činností je analýza a vyhodnocování a na jejich základě vytváření metodiky pro šetření teroristických činů.

Hlavní cíle a úkoly NKBT⁵⁵

- Shromažďovat a vyhodnocovat informace se vztahem k terorismu;
- Předcházet a případně odstraňovat škodlivé následky teroristické trestné činnosti;
- Působit pro naše domácí i zahraniční partnery jako centrální kontaktní bod v otázkách vzájemné spolupráce;
- Být důvěryhodným a diskrétním kontaktním bodem pro občany České republiky a umožnit jim spolupodílet se na prosazování práva a bezpečnosti;
- Monitorovat a vyhodnocovat hrozby plynoucí z terorismu

Národní kontaktní bod pro terorismus se také odvolává na spolupráci občanskou sféru. Vyzdvihuje význam veřejnosti a vyzívá ji k překonání psychických bariér a spolupráci s Policií ČR a dalšími příslušnými orgány.

Ke vzniku zárodku teroristických hnutí může docházet v sociálně vyloučených oblastech, nebo v radikálních uskupeních. V Česku převládá druhá varianta. Ačkoliv se prozatím jedná pouze o extremismus, nejde tuto vlnu přehlížet a ignorovat. Z extremistických uskupení se časem mohou stát separatistická uskupení se svou vlastní motivací, ideologií a cíly. Tak se zrodí zárodek pro teroristické uskupení, které ve jménu své motivace a ideologie začne páchat násilí například na menšinových skupinách. I samotný NKBT má na starosti monitoring těchto hrozeb. Převládajícími skupinami jsou pravicoví extremisté, kteří se hlásí k neonacismu a odkazu Třetí říše. Pravidelně pořádají demonstrace a pochody, vyvolávají strach v sociálně slabších a vyloučených lokalitách. A právě vzbuzování strachu a hrůzy naplňuje definici terorismu. Otázkou zůstává, do jaké míry se extremismus přiblíží k terorismu. Dokud však nebude naplněna skutková podstata trestného činu teroristického útoku podle zák. č. 40/2004 §131 odst. 1 nebude se moci proti antisemitismu moci zasáhnout. Útok jako takový by ze strany pravicových extremistů a aforistů nebyl přímo směřován proti České republice, ale spíše proti národnostním menšinám z těchto důvodů, pak nemůže být posuzován podle § 311.

Pod Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu působí i Odbor pro terorismus a extremismus. Jeho vedením je pověřen pan plk. Mgr. Pavel Hanták, kterého jsem oslovil za

⁵⁵TERORISMUS. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>.

získáním materiálů a podkladů pro svou práci. Spojení terorismu a extremismu pod jeden odbor není náhodné. Právě v České republice je spojitost mezi terorismem a extremismem úzká. České největší extremistické organizace spadají pod pravicová a nacionální hnutí. Jsou napojena na mezinárodní síť extremistických organizací.

Dalším opatřením, kdy ČR vstoupila do EU, se změnila pravidla, která se týkají kontroly vývozu a dovozu zboží dvojího užití. Jež by mohlo být využito při teroristických útocích. Zboží směřující do ČR z třetích zemí, tedy ze zemí, která nejsou v EU, má celní úřad pochybnost, zdali je správné a úplné vývozní povolení, může na základě Nařízení Rady toto povolení prověřit.⁵⁶

4.1. Politická opatření ČR

Politika zabývající se terorismem se provádí na mezinárodní úrovni a opírá se o bezpečnostní složky. Vládními orgány, pod které spadá, Vláda ČR i s vrchním velitelem ozbrojených sil – prezidentem, Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR a Ministerstvo obrany ČR. Jak bylo uvedeno v předchozích kapitolách o Evropské unii, vychází politika České republiky shodně s osnovy boje proti terorismu OSN a Unie. A právě Ministerstvo vnitra vytváří na základě Národně akčního plánu boje proti terorismu celkovou politickou strategii. Česká republika je zemí, která uplatňuje odpovědný přístup k otázkám terorismu. Je zapojena do řady programů a ratifikovala dokumenty týkající se mezinárodní bezpečnosti. Odsoudila útoky na Světové obchodní centrum, jako brutální a neopodstatněný čin, který považuje za útok proti svobodě a demokracii. Dále souhlasila s rozhodnutím NATO reagovat na tento útok společnou obranou a nabídla Severoatlantické alianci svá vojska.⁵⁷

Taktéž navazuje úzce na další politiky a to v závislosti na potřebách státu a lokality. V zájmu společnosti pak jsou sledovány aspekty zbrojní politiky, černého trhu, extremismus a radikalismus, problematika menšin a okrajových skupin ale i náboženství.

Pro potřeby státu jsou využívány nejrůznější opatření, která z části zasahují do odpovědné politiky státu a také do její legislativy. V boji proti teroristům a terorismu jsou využívány nejrůznější nástroje:

- zpravodajské operace (zjišťují informace o teroristech)

⁵⁶NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN. In: *NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN* [online]. 2005 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2005/nap2005.pdf>>.

⁵⁷Terorismus v USA. In: *Senat.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/webNahled?id_doc=11758&id_var=11758>.

- policejní operace (zadržování teroristů, osvobozování rukojmích, likvidace náloží apod.)
- vojenské operace (zajišťují likvidaci teroristů a ochranu před nimi vojenskými prostředky - může se jednat i o útoky na státy podporující terorismus, které odpovídají kritériím klasické války)
- právo (které zajišťuje zákonné vymezení kompetenci protiteroristických orgánů i sankční normy pro postih teroristů a subjektů, které je podporují; specifický subtyp představuje mezinárodní právo)
- preventivní opatření (technologická i další, která latentně a preventivně přispívají k eliminaci terorismu)
- politická činnost směřující k odstranění příčin terorismu, včetně diplomacie a politického vyjednávání
- civilní ochrana⁵⁸

Při sestavování protiteroristické politiky a i vytváření legislativních prvků asistují vládě poradní orgány. Hlavní úlohu přibírá Bezpečnostní rada státu a vedle ní Národní bezpečnostní úřad. Jejich kompetencemi je bránit případnému proniknutí terorismu do ČR, prevence, kryptografické práce a koordinace informačních služeb. Informace jsou důležitým nástrojem v boji s terorismem, bez správy informačních kanálů by jednotlivé země byly mnohem zranitelnější. Proto se mnoho energie vydává do sledování těchto toků. V České republice se touto správou zabývají informační služby jako:

- Bezpečnostní informační služba
- Úřad pro zahraniční styky a informace
- Vojenské zpravodajství

Od počátku devadesátých let 20. století se hojně vrací do politické debaty téma o fungování zpravodajských služeb a speciálních útvarů policie bojující s terorismem. Jak nakládají s kauzy odposlechů, protiteroristické politice a politické objednávky. Jedná se o soubor různých legislativních kroků či opatření a strategií nebo plánů. Jedním z hlavních problémů, se kterými se ČR potýká, je expertíza na straně státních institucí, která je roztržštěná a koordinuje celý systém. Ale není to samotný problém ČR. Ostatní země, tedy členské země EU se potýkají s nedostatečnou koordinací a může mít vážné následky. Problém má hlavně ministerstvo zahraničí. I když má v seznamu svých priorit uveden boj proti

⁵⁸ MAREŠ M.: *Terorismus v ČR*, Centrum strategických studií. Brno. 2005. s. 383 – 384. ISBN 80-903333-8-9.

terorismu, chybí mu podstatný dokument nebo konkrétní strategie k objasnění postupů a opatření.

V ČR je malá komunita lidí pracujících na protiteroristické agendě a v ní existují určité neformální vazby. Ke správně efektivně fungující koordinaci je nutné některé postupy zformalizovat a přiřadit jim právní rámec. V protiteroristické politiky má hlavní roli, tedy v koordinaci Bezpečnostní rada státu. Tvoří jí premiér a příslušní ministři. Kroky, které se týkají protiteroristické politiky v ČR, jsou přijímány na základě vzorů a hlavně tlaku zvenčí. Ovšem nesetkává se to zde s velkým nadšením. Protože tu jsou obavy z implementační zátěže, termínů a novelizaci zákonů, proto se v ČR preferuje, aby budoucí opatření byla v souladu s existující legislativou.⁵⁹

Bezpečnostní politická opatření v ČR se považuje za hlavní nedostatek odpovídajícího politického zadání. Tedy koncepce obranné a vojenské politiky. Je to selháním politické scény, která se poté projevuje v rozhodování a realizaci některých opatření. Například vzdušné obrany. Pokud by se teroristé zmocnili dopravních letadel, či hrozil od nich útok vystřelením nebezpečné rakety, musí být letecká obrana připravena.⁶⁰

V současné bezpečnostně-politické situaci existuje možnost jak zmírnit zranitelnost státu a jeho zahraničních zájmů týkající se terorismu. Tj. vytvoření uceleného rámce opatření, věnující se potenciálních rizik. Klíčovou roli hraje prevence proti terorismu, která spadá nejen do zpravodajských služeb, ale i do ostatních bezpečnostních složek.⁶¹ Problém nebo slabinou v bezpečnostně-politické strategii je, že ČR se zaměřuje více na popis existujícího systému a ne na existující bezpečnostní rizika a hrozby. Bohužel tento postup, je z hlediska posuzování za neefektivní. Ovšem co je rozhodující, jsou závěry formou prostředků naplňování bezpečnostní politiky vyvozující z analýzy bezpečnostního prostředí a identifikace bezpečnostních zájmů ČR. Subjekty, tedy instituce a jiné protiteroristické politiky v ČR jsou vázány na bezpečnostní systém, který je nástrojem pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Cílem je zajistit bezpečnost ČR, ochraňovat a prosazovat životní, strategické i dalších zájmů ČR.⁶²

⁵⁹Protiteroristické politiky v EU a ČR – problém koordinace. In: *Europeum.org* [online]. 11. 10. 2006 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.europeum.org/cz/svoboda-bezpecnost-a-spravedlnost/100-analyzy-lanky-komentae/1401-protiteroristicke-politiky-v-eu-a-cr--problem-koordinace>>.

⁶⁰Problémy bezpečnostní politiky ČR. In: *Army.cz* [online]. 15.2.2001 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_2/15.htm>.

⁶¹NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN. In: *NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN* [online]. 2005 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2005/nap2005.pdf>>.

⁶²Subjekty protiteroristické politiky v ČR. In: *Subjekty protiteroristické politiky v ČR* [online]. 2011 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://dspace.upce.cz/xmlui/handle/10195/41867>>.

Tvorba bezpečnostní strategie státu byla ze začátku brána jako základní dokument bezpečnostní politiky. První její schválení bylo v roce 1999, tedy ještě předtím než ČR vstoupila do Severoatlantické aliance. Ovšem dokument byl považován za neúplný. Vláda v té době rozhodla, že za dva roky bude přepracován. Na úpravě pracoval úřad vlády, ministerstvo zahraniční věcí, ministerstvo obrany, ministerstvo vnitra, průmyslu a obchodu i ministerstvo financí. A představitelé bezpečnostní komunity. Novelizace se realizovala v několika krocích a jedním základním krokem bylo projednat třetí přepracovanou verzi. K této verzi byly výhrady a to následující:

- Formulovat některá bezpečnostní rizika jako byl přechod počítačů na rok 2000,
- mezi bezpečnostní rizika patří pronikání cizích zpravodajských služeb,
- hierarchizovat bezpečnostní rizika a hrozby
- není možné se vyhnout struktuře vojenského rozpočtu, rozpočtování a rozpočtových priorit, zvláště pokud jde o podíl mezi investičními a neinvestičními prostředky, především výdaje na vědu a výzkum,
- je nutné stanovit principy profesionalizace armády, a to zvláště v souvislosti s převahou zaměření spíše na expediční, mírové a krizové situace,
- mezi nevyřešené otázky patří další rozvoj spolupráce v rámci mnohonárodních sil, zejména ve vytváření mnohonárodních velitelství,
- chybí analýza morálně politického občanského profilu obyvatel, míry jejich identifikace se základními hodnotami českého státu,
- chybí koncepce krizového řízení,
- nutné zdůraznit zajištění bezpečnosti informačních systémů a utajení,
- dokument by měl mít určitý motivační charakter,
- chybějí pregnantnější důvody našeho vstupu do NATO, včetně historických, a vynakládání prostředků na obranu,
- existuje rozpor mezi narůstající kvalitou dokumentů a dosti značným chaosem v reálném provozu bezpečnostních složek, na což dokumenty příliš nereagují,
- zapojení do evropské obrany je zatím iluzí, naše bezpečnost je především spojena s Aliancí.⁶³

⁶³Bezpečnostní strategie České republiky. In: *Army.cz* [online]. 15 .2. 2001 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_2/15.htm>.

4.2. Legislativní opatření

Legislativní opatření České republiky namířená proti terorismu vycházejí primárně z trestního zákona číslo 40/2009 Sb. v platném znění, kde se terorismu týká hlava IX, oddíl 1 § 311, § 312 a § 313. Tento zákoník nahradil předchozí verzi, která vyšla v letech 1961 v Československé socialistické republice. I tato starší verze reflektovala potřeby ochrany proti terorismu a to v §95. Konkrétně se jednalo o zákon číslo 140/1961 Sb., jež byla nahrazena novou verzí od 1. 1. 2010. Nové ustanovení zákona označuje Hlavu IX jako: „Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci“. ⁶⁴Dále se rozděluje na tři díly stejně jako předchozí verze. Všechny se týkají trestných činů páchaných na českém státu. §311 až §313 spadají do prvního oddílu. Ten je obdobný jako název celé Hlavy, nicméně rozlišuje slovní spojení základ státu České republiky.

Hlavní podstatou státu je ochranná funkce, legální řád se schopností spravovat a řídit. Vymezen je územím, obyvatelstvem, organizací a jejími složkami, kterými jsou například, vláda, parlament, justice, bezpečnostní složky a další. Stejně jako u definice terorismu, existuje více možných definic státu. Na rozdíl od plurality definování terorismu, se omezí pouze na tři základní pojetí typu definic: pluralistické, instrumentalistické a etatistické. Stát je také subjektem mezinárodního práva. Zde je chápán jako svrchovaný nezávislý orgán, chránící zájmy svých občanů, působící na daném území.⁶⁵ Pochopení definice státu je klíčové k porozumění zákonů a to v tomto případě zákonů zabývajících se ohrožením samotné existence státu. Respektive ohrožováním obyvatelstva, území, demokracie, svrchovanosti, ústavy a suverenity dojde k napadení základů státu.

Ve vymezené problematice základů státu se je možné následně porovnávat jednotlivé odstavce a paragrafy z Hlavy IX, prvního dílu. Ten začíná paragrafem 309 – Vlastizrada. Zaměřen je stejně jako všechny paragrafy v této otázce jednak na skutkovou podstatu samotného naplnění trestného činu spáchání, tak i na samotnou přípravu. Za vlastizrada se považuje spojení s cizí osobou, či mocí za účelem rozvratu, teroristického útoku, teroru a sabotáže. První část vlastizrady se opírá o rozvrat republiky. Protože byl již základ definován, je patrné, kterých konkrétních bodů se zákon týká. Výjimečný trest bude náležet pachatelům, který se dopustí rozvratu ve stavu ohrožení republiky a válečného stavu. ⁶⁶

⁶⁴Zákon číslo 40/2009 Sb. v platném znění, trestní zákon

⁶⁵DAVID, Roman. *Politologie: Základy společenských věd*. 4.přepř.a rozš.vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000. s. 124-127.

⁶⁶Vybraná ustanovení Trestního zákona, vztahující se k problematice terorismu. In: *Mvcr.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/vybrana-ustanoveni-trestniho-zakona-vztahujici-se-k-problematice-terorismu.aspx>>.

Samostatná část o terorismu §311 Teroristický útok⁶⁷ má v sobě výčet všech potenciálních hrozeb, které mohou ohrozit Českou republiku a to v oblastech obranyschopnosti, obyvatelstva, hospodářsko-sociální strukturu, infrastruktury, bezpečí, zdraví. Vyjmenované jsou i možné druhy munice jako využití biologických zbraní v případě bioterorismu, jaderné a chemické zbraně a výbušniny všeobecně. Aby bylo možné podezírat a odsoudit osoby za terorismus, je nezbytné naplnit skutkovou podstatu – teroristický útok. Celková problematika mezinárodního terorismu pak spadá pod §313. Ochrana se poskytuje všem státům, které potřebují pomoci.

Míra trestů v otázce terorismu je případ od případu různá. V České republice neexistuje žádný soudní proces vedený na našem území, za spáchání teroristického činu. Tudíž neexistuje ani žádný směřodratný prvek, podle kterého by se měly případné procesy řešit a soudit. Trestní zákon vymezuje v těchto případech sazby od 8 do 20 let vězení nepodmíněně. Avšak je možné dostat i výjimečný trest a propadnutí majetku v případě prokázané viny pachatele. Pro srovnání trestu uvedu nedávný případ v běloruském Minsku, kde byl Vladislav Kovaljov popraven za teroristický, spáchaný v minském metru. Evropská unie v čele s Radou Evropy tento čin odsoudila.⁶⁸

Terorismus řeší sice primárně §311, nicméně odkaz na něj se vyskytuje četně i v dalších částech zákona.⁶⁹ Ministerstvo vnitra jich vybralo dvacet. Týkají se otázky bezpečnosti a obrany České republiky. Postihnutelné a jako teroristické činy i vykladatelné jsou záškodnictví, obecné ohrožení, zločinné spolčování, braní rukojmí a to jak obyvatel, tak i dopravních prostředků, únosy a vydírání, nedovolené ozbrojování, ochrana životního prostředí, držení bojových prostředků a nebezpečných materiálů (radioaktivních, chemických atd.). Všechny vyjmenované oblasti a roviny jsou úzce propojeny s činy teroristů, a pokud se stane nějaký teroristický čin, mohou jeho aktéři očekávat více jak jedno z obvinění ze zmíněných okruhů.

V rámci legislativy byly ratifikovány dokumenty, které reflektují buď postoj evropského společenství, nebo jejich společný směr v boji s terorismem. Jedním z prvotních a ústředních dokumentů bylo Nařízení rady EU k terorismu, jež vydala k 27. 12. 2001 jako reakci na útoky Talibanu a Al Kaidy na USA. Česká republika přijala dokument až v roce

⁶⁷Zákon č. 40/2009 Sb. v platném znění a rozsahu, §311.

⁶⁸Poprava odsouzeného za teroristický čin izoluje Bělorusko od Evropy. *Hlas Ruska* [online]. 17. 3. 2012[cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://czech.ruvr.ru/2012_03_17/68765543/>.

⁶⁹Vybraná ustanovení Trestního zákona, vztahující se k problematice terorismu. In: *Mvcr.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/vybrana-ustanoveni-trestniho-zakona-vztahujici-se-k-problematice-terorismu.aspx>>.

2002, kdy se připojila k plnohodnotným členům Unie. Nařízení je velmi totožné s novým trestním zákonem z roku 2009. Nařízení totiž pokrývá oblast jak problematiku obecného ohrožení, vydírání, únosu, záškodnictví a dalších ustanovení v rámci hlavy IX všech tří dílů ze zákona číslo 40/2009 Sb. v platném a úplném znění. Nezávisle na vydání Nařízení, vydal též Senát České republiky Usnesení výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Česká republika odsuzuje činy spojené s 11. 9. 2001 a považuje je za provinění proti demokratickým hodnotám a mezinárodnímu řádu. Ztotožňuje se s chystanou reakcí a společnou obranu států podle smluv NATO, bránit zájmy ochrany lidských práv a bezpečnosti občanů. Vyjadřuje lítost na zabitých a solidaritu s americkým lidem.

4.3.Subjekty participující na protiteroristické politice v ČR

Vedle jmenovaných orgánů z kapitoly 4.1 tedy Vlády, Bezpečnostní rady státu a Národního bezpečnostního úřadu jako hlavních institucí při boji s terorismem a organizovaným zločinem, existuje řada dalších institucí, které mají za úkol ochraňovat občany, stát a demokracii. Uvádím dalších pět zásadních orgánů, které mají terorismus sledovat, zabraňovat mu a předcházet teroristickým útokům, či v neposlední řadě likvidovat a zmenšovat případné škody tímto aktem způsobené.

Bezpečnostní informační služba BIS – což je zpravodajská instituce ČR působící uvnitř naší vlasti. Získává, shromažďuje a analyzuje informace důležité pro bezpečnost, ochranu a realizaci významných ekonomických zájmů ČR.⁷⁰

URNA - Útvar rychlého nasazení Policie České republiky⁷¹ - je policejní útvar, který bojuje proti terorismu. Provádí zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, dále proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům obviněných ze závažných úmyslných trestných činů, kterým je například Jiří Kájínek, zadržen roku 2000, když utekl z Věznice Mírov. Spolupracuje s orgány, jako jsou Národní protidrogová centrála, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality, Útvar služby kriminální policie a vyšetřování, Bezpečnostní informační služba a dále s mimoresortními orgány a institucemi. Pokud má URNA být nasazena na jakýkoliv úkol, rozhoduje o tom ředitel nebo v jeho nepřítomnosti, odpovědný důstojník. Ten ale musí neprodleně ředitele informovat.

⁷⁰Bezpečnostní informační služba ČR [online]. 2012, [cit.2012-04-03]. Dostupné z :<<http://www.bis.cz/>>.

⁷¹Jednotky zvláštního nasazení [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z : <<http://www.jednotkavlastnihonasazeni.estranky.cz/clanky/clanky-a-zajimavosti/urna>>.

Útvar rychlého nasazení se dělí na odbory rychlého nasazení (ORN) a speciálních služeb (OSS) a organizační odbor. URNA má čtyřadvacetihodinovou pohotovost a tvoří jí – velitel pohotovostní jednotky a jeho nástupce, devět bojovníků, pyrotechnik, dva odstřelovači, spojař, analytik, řidič a vyjednaváč. Délka pohotovostní služby je týden. Mimopracovní dobu, pokud je vyhlášen poplach je útvar schopen vyrazit do akce do 90 minut.

Bojovníky seznámí s úkolem a prostorem, kde budou zasahovat, jaké jsou volací znaky a časová osa. Jsou informováni o výzbroji, tedy jakou výstroj, jaké zbraně a materiály si vzít. Určí se stanovený kontaktní bod, místo kde se před akcí tým sejde. Po té co se provede zásah a předají se pachatelé do vazby, se prozkoumá objekt a nahlásí se, že je pod kontrolou. Odpovědný důstojník oznamuje o ukončení akce a zásahový tým se pak vrací na základnu. Zde se ošetří materiál a důkazy, které byly zajištěné na místě zásahu, a proběhne porada – „debrífink“, kde se hodnotí zásah akce a chyby při zásahu.

Příslušníci URNA se účastní na několika cvičení, jednání a kurzů, kde získají nové znalosti, zkušenosti a informace potřebné při zásahu. Spolupracují také s protiteroristickými jednotkami bezpečnostních sborů jiných států.⁷²

ÚZSI - Úřad pro zahraniční styky a informace je vnější zpravodajská služba ČR. Do sféry jejího působení patří politické zpravodajství o dění a záměrech, které mohou mít vliv na zájmy naší vlasti včetně jejich mezinárodních závazků. Důležitou součástí je práce ohledně prosazování ekonomických zájmů ČR. ÚZSI shromažďuje, vyhodnocuje, analyzuje bezpečnostní hrozby a rizika dotýkající se České republiky včetně dění na mezinárodní teroristické scéně.⁷³

Vojenské zpravodajství České Republiky – Zabezpečuje informace o záměrech a činnostech představující vojenské ohrožení ČR, o zpravodajských službách cizí moci v oblasti obrany, o záměrech a činnostech namířených proti zabezpečování obrany ČR a o činnostech ohrožujících ochranu utajovaných skutečností důležitých pro obranu ČR.⁷⁴

601. skupina speciálních sil generála Moravce - Tato skupina má dlouhou a bohatou tradici. Navazuje na čs. parašutisty za druhé světové války, kteří byli vysazováni na

⁷²STEHLÍK E., *URNA - 30 let policejní protiteroristické jednotky*. Praha: V RÁJI, 2011, s. 8.

⁷³Úřad pro zahraniční styky a informace ČR [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.uzsi.cz/cz/zpravodajskeslužby>>.

⁷⁴STEHLÍK E., *Vojenské zpravodajství ČR* [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.vzcr.cz/Zpravy.aspx>>.

okupovaném území Československa a 2. čs samostatné paradesantní brigády v SSSR. Ti prošli krvavými boji za Slovenského národního povstání. 601. skupina je pokračovatelem prvních výsadkových jednotek, které vznikly po druhé světové válce. V letech 1990-1991 se zapojili do války v Perském zálivu, do mírových operací na Balkáně. V březnu 1999 byla vyčleněna jako první jednotka AČR pro potřeby Sil rychlé reakce NATO a v červnu, téhož roku, jako 6. průzkumná jednotka nasazena pod alianční vlajkou na území Kosova. Postupně získali respekt a obdiv u jiných mezinárodních protiteroristických skupin, zvláště po té co byli nasazeni v Afghánistánu v roce 2002, Kuvajtu a Iráku. Na bojové tradice útvaru navázala i 601. skupina speciálních sil, která se zapojila do bojové operace Enduring Freedom v Afghánistánu. Za šest dlouhých desetiletí své existence, prošla tato skupina mnohými reorganizacemi a změnami. Hlavně ve výcviku a předpokládaného bojového nasazení.⁷⁵ Po teroristických útocích na Spojené státy 11. září 2001 se celosvětově volalo po speciálních jednotkách, které by vedly boj proti terorismu. Občané ČR neměli tušení, že Armáda České republiky má dosud přísně utajovanou speciální jednotku. Již zmíněnou 601. skupinu speciálních sil. Její příslušníci jsou vycvičeni k úderným akcím, provádění speciálních průzkumů a řešit úkoly zvláštní důležitosti. Vojáci této skupiny se vyznačují hlavně svojí výbornou fyzickou a psychickou odolností, sebekázní, rozhodností a iniciativou. Nejvíce zkušeností získaly na jednotlivých kursech Rangers a Special Forces v USA, britských SAS, francouzské Cizinecké legie. 601. skupina je připravena být nasazena kdekoliv na světě, v jakýchkoliv klimatických podmínkách, právě tomu odpovídá špičková výzbroj a vybavení.⁷⁶ K plnění specifických úkolů, potřebují příslušníci 601. skupiny speciálních sil vhodnou výzbroj, výstroj a jiné materiály. Zbraně musí být maximálně přesné a ve správný okamžik musí poskytnout dostatečnou palebnou sílu. Traduje se, že příslušníci této skupiny si mohou vzít cokoli, na co si ukážou, ale není tomu tak. Potřebují-li zbraň, materiál nebo jinou výzbroj, musí to náležitě odůvodnit. Vybrat a rozhodnout se pro správnou zbraň, u které by útvar našel uplatnění, a zvýšilo efektivnost boje, chce velké zkušenosti a znalosti. Nejsou to hlavně jen zbraně, ale i různé druhy zaměřovačů, taktické doplňky, náhradní díly, servisní vybavení a munice.

Krizové řízení, Integrovaný záchranný systém a ochrana obyvatelstva - Přípravenost záchranných složek Integrovaného záchranného systému a vybraných orgánů krizového řízení systému krizového řízení na zvládnání potenciálních hrozeb a z nich vyplývajících možných

⁷⁵ STEHLÍK E. a KOL., *Dum spiro spero: 601. skupina speciálních sil generála Moravce*. Praha: V RÁJI, 2010, s. 7.

⁷⁶ STEHLÍK E., *Dum spiro spero: 601. skupina speciálních sil generála Moravce*. Praha: V RÁJI, 2010, s. 41.

krizových situací musí být i nadále trvale prověřována, včetně konání relevantních cvičení a jejich důsledného vyhodnocování.⁷⁷

4.4. Kyberterorismus v ČR

IT technologie je v dnešním světě velmi vyspělá a její růst i rozvoj se neustále mění. V minulých letech byly počítače ještě v „plenkách“, tedy nebyly tak vyspělé a rozšířené v domácnostech, ale v různých organizacích či firmách se uplatňovaly hlavně jako nástroj pro psaní dokumentů a vedení databáze. Ovšem v armádě měla své hlavní postavení. Díky počítačové síti se mohly přenášet mezi jednotlivými počítači důležité informace. Postupem let se počítače vyvíjely a zvládaly náročné výpočetní operace. Internet se rozšířil do celého světa a v domácnostech, firmách, státních organizacích či soukromých se počítače rozrůstaly. S tímto efektem přišly (ne)předvídatelné problémy. A to bezpečnostní problémy. Internet je masivní médium a velmi nebezpečný, právě díky volnosti přístupu a možností. Teroristé tak dostali nový nástroj ke svému boji. Soustřeďují se na průnik k tajným dokumentům, spisům a strategiím, vedle toho napadají sítě vládních organizací a snaží se je politicky zdiskreditovat. Všechny kyberteroristické útoky jsou motivované ideologicky a politicky, vzbuzují strach a propagují myšlenky terorismu. Shoda se samostatným pojmem terorismu, je právě v oněch vyjmenovaných vlastnostech – vzbudit strach, politický nebo ideologický motiv a demonstrace vlastní síly a schopnosti udeřit. Zde je právě rozdíl oproti hackerství. To má za cíl vloupat se a poškodit počítače z osobních důvodů, nespojuje je politický ani ideologický motiv. Války kyberteroristů se mohou vést i mezi státy. Hlavními cíly jsou hlavně vojenské nebo civilní cíle významného charakteru. Vzhledem k tomu, že tyto útoky mohou narušit důležitou komunikaci mezi jednotkami a velitelstvími, je problém kyberterorismu⁷⁸ vážný. Napadení systému může znemožnit řízení i takových procesů jako jsou kupříkladu řízení střel a bezpilotních letadel.

K civilním cílům patří počítače, které řídí a zajišťují elektrické sítě, telekomunikaci a hlavně přístupové body internetu. Využití kyberprostoru za účelem obrany a útoku je jednou z hlavních priorit obrany světově významných států a to Spojených států amerických, Ruska a Číny. Některé útoky byly za pomoci státních aktérů provedeny v roce 2007 na stát Estonsko a v roce 2008 na Gruzii. Hlavním cílem bylo, jak zaznělo výše, vyřadit důležité internetové

⁷⁷ Policie ČR [online]. 2010, poslední revize 20.4.2010 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/narodni-akcni-plan-boje-proti-terorismu.aspx>>.

⁷⁸ Kybernetické války. In: *Kyberhrozby a kyberterorismus* [online]. 2012 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <<http://ceses.cuni.cz/CESES-70-version1-Kyber.pdf>>.

stránky - ministerstva, politických stran, bank, ale i firem. Bohužel neexistuje možnost, jak provedený útok vystopovat k původci. Za největší agresory v kyberterorismu jsou považovány Rusko a Čína.

Proti kyber-útokům se Česká republika brání prostřednictvím CERT týmů, jež působí proti všem možným hrozbám bez ohledu na původ. Ten je také těžko zjistitelný. Bezpečnost vojenských sítí zajišťuje CERT tým zřízený Ministerstvem obrany České republiky. Jedním z největších a hlavních problémů v ČR je nedostatečná a pomalá reakce legislativy na dění v kyberprostoru. Úkolem je tedy zvýšit efektivní boj proti kybernetické kriminalitě, ale hlavně zvýšit ochranu státní struktury před kyberterorismem. Stát si toto nebezpečí neuvědomuje, ČR tak patří k zemím, kde pro internet neplatí žádná vážnější opatření. Naopak státy, které se věnují této otázce hrozby a prevence, jsou Spojené státy americké, Rusko, Čína, Francie a v neposlední řadě Izrael, který je do jisté míry nucen se problematice terorismu, útoků a války zabývat. Ostatní státy se zapojily částečně.⁷⁹

Česká vláda schválila 20. července 2011 Strategii pro oblast kybernetické bezpečnosti ČR⁸⁰. Dokument obsahuje současný stav a budoucí cíle, nastiňuje strategii pro roky 2011 až 2015, kterou by se Česká republika měla v otázkách kyberterorismu vydat. Představuje jakýsi základ na zvýšení odolnosti kritické infrastruktury, výchovu specialistů a zejména se zaměřuje na vytvoření praktik v bezpečnosti a ochraně proti kybernetickým hrozbám. Pravdou však je, že vývoj v tomto směru je příliš pomalý. Ze strany státu nejsou vyřešeny zejména personální a finanční otázky při budování CERT (Národního centra pro řešení bezpečnostních incidentů) s plánovaným rozpočtem v řádu stovek milionů korun a několika odborníků.⁸¹

V ČR bylo učiněno několik pokusů o legislativní a formální řešení informační bezpečnosti, hlavně kybernetické obrany. Žádné výsledky se ovšem nedostavily. Momentálně neexistuje zakotvení této problematiky v některých resortech, protože nebyly alokovány potřebné zdroje, či stanovení zákonné povinnosti směřující k subjektům kritické infrastruktury. Nevznikly tak žádné příslušné orgány či odborné skupiny, které by se měly v této oblasti pro jednotlivé resorty angažovat.

⁷⁹ Kybernetické války se už vedou a nevíte o tom. In: *Cesnet.cz* [online]. 27. 6. 2010 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <http://www.cesnet.cz/sdruzeni/napsali-o-nas/2010/06/20100627_Lupa.html>.

⁸⁰ Centrum kybernetické ochrany ČR. *Strategie pro oblast kybernetické bezpečnosti České republiky na období 2011 - 2015* [online]. 2011 [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <<http://www.govcert.cz/docDetail.aspx?docid=21667313&docType=ART>>.

⁸¹ Kybernetické války se už vedou a nevíte o tom. In: *Ekonom.ihned.cz* [online]. 29. 8. 2011, 30. 8. 2011 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <<http://ekonom.ihned.cz/c1-52701680-v-boji-proti-kyberterorismu-cesko-zaostava>>.

Pochybnosti ohledně realizací strategie boje proti kybernetické bezpečnosti stále trvají. Ministerstvo obrany nedisponuje potřebnou výší prostředků pro tuto oblast. V rámci ministerstva je v plánu také příprava nové legislativy, která by měla za náplň zlepšit spolupráci se soukromým sektorem a rozšířit povědomí o tomto typu globální hrozby.

Expertí hodnotí Strategii kybernetické bezpečnosti kladně. Podle nich je dokument do detailů vypracován. Vystihuje momentální situaci ohrožení ČR, tak i všech vyspělých zemí. Podle mého názoru je však dokumentace stále nedostačující, neprobírá konkrétní návrhy a potřebná opatření. Také legislativní úprava kyberterorismu je slabá až žádná. Téma, jaká opatření by měla být přijata, je na rozsáhlou diskuzi pro odborníky a to například i pro znalce ústavního práva. Jelikož jde počítačový a výpočetní průmysl stále vpřed, domnívám se, že závažnost tématu kyberterorismu bude v budoucnu více naléhavá a aktuální.

ZÁVĚR

Práce Protiteroristická opatření České republiky je pomyslně rozdělena do dvou částí. V první obecné části se zaměřuje nejprve na historický exkurz v terorismu jako takovém a přibližuje jednotlivé éry. Patrné tedy je, že terorismu sice nepřímě pojmenovaný existoval již ve starověku a aktuálním tématem se stal opět po útocích na Světové obchodní centrum dne 11. 9. 2001 jako útok proti vládě Spojených států amerických a jejich občanů.

V bakalářské práci byly popsány nástroje, které státy bojující proti terorismu považují za hlavní a vyzdvihují jejich funkčnost. Všechna popsaná opatření se shodují v proškolení a prevenci svých útvarů a složek a zároveň také svých občanů. Neopomíjenou částí jsou také spolupráce, koordinace a komunikace mezi jednotlivými státy a zejména jejich institucemi. Partnerství může probíhat na úrovni členských států za vytvářením nových procesů a kroků k bezpečnosti a míru, nebo na lokální úrovni mezi organizacemi, které přímo bojují s terorismem. Příkladem mohou být Europolu, Interpolu, armád, zpravodajských složek a dalších zainteresovaných služeb.

V práci je popsána jedna z mnoha možných definic terorismu, popsány její hlavní části, které jsou velmi obdobné pro řadu dalších stanovení, u jednotlivých případů terorismu jsou tyto znaky deklarovány. Věnuje se také náhledu na možné dělení terorismu a to podle ustanovení Evropské unie. Toto dělení je shodné i pro přístup České republiky. Mimo tohoto rozdělení jsou uvedeny i jiné dokumenty, strategie a legislativní opatření nebo ustanovení, která přijala jednomyslně celá Evropská unie pro boj s terorismem. Ta není jediná, která se tohoto problému dotýká na nadnárodní úrovni. Dalšími spolky jsou Organizace spojených národů a Severoatlantická aliance. Opět je přiblížen jejich pohled na danou problematiku pomocí představení jednotlivých verifikovaných smluv. Nelze opomenout roli Spojených států amerických, které odstartovaly po událostech z jedenáctého září 2001 novou éru v boji s terorismem a změnily zcela svůj pohled na mezinárodní spolupráci v boji s negativními vlivy, jako jsou chudoba v rozvojových zemích, sociální nepokoje, hladomory a další. Začali tak více spolupracovat s Organizací spojených národů.

Druhá část pojednává o protiteroristické politice České republiky. Nejprve je vymezen prostor přijatých mezinárodních smluv a úmluv, které Česká republika ratifikovala. Důležitý je také její postoj k celé problematice. Česká republika se aktivně podílí v boji proti terorismu, což mimo jiné deklaruje i na vysílání českých ozbrojených sil nebo jiných speciálních složek Armády ČR na mise do zahraničí. Příkladem může být stávající mise v Afganistanu. Dalším

bodem je vymezení legislativního rámce, konkrétními paragrafy v trestním zákoně, kde je celková legislativa dotčených paragrafů rozebrána. Nynější legislativa z roku 2009 je obdobná v otázkách terorismu se starší verzí z roku 1961, která byla po vzniku České republiky k 1. 1. 1993 přepracována. Tudíž je patrné, že hrozba terorismu není tématem pouze 21. století. Po čistě teoretické části o legislativním opatření České republiky se práce opírá také o subjekty participující na protiteroristické politice. Přibližuje zejména Útvar rychlého nasazení Police ČR, který nezasahuje pouze proti teroristickým činům, ale také proti závažným trestným činnostem nebo hledání a zatýkání nebezpečných osob. Neopomenutelnou složkou je také Bezpečnostní informační služba, která získává informace o trestných činnostech a prověřuje jejich míru pravdivosti a nebezpečnosti na úrovni vnitrostátního působení. Vnější informovanost a spolupráci se zahraničními zdroji vyřizuje Úřad pro zahraniční styky. A na vojenské úrovni působí Vojenské zpravodajství České republiky. Složky komunikují se svými zahraničními kolegy, vyměňují si informace a navzájem si pomáhají. V poslední části o protiteroristické aktivitě České republiky jsem vybral a uvedl hrozbu kyberterorismu. Česká republika nemá tuto aktivitu ještě dokonale podchycenou, nicméně již udělala kroky správným směrem. Mimo jiné byl schválen a uveden v platnost dokument Strategie pro oblast kybernetické bezpečnosti a o ochranu kyberprostoru se stará Centrum kybernetické ochrany ČR.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Při tvorbě této metodiky byly využity následující zdroje:

Bibliografické zdroje

1. Ottův slovník naučný, heslo Terreur, 265 s. Svazek 1. ISBN: 80-7203-007-8.
2. ŠEDIVÝ, J.: Nové paradigma terorismu, Mezinárodní politika, Praha, 2003, roč. 38, č. 1, 277 s. ISBN 978-80-204-2015-2.
3. TOMEK, V., SLAČÁLEK. O., Anarchismus: svoboda proti moci. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad. 669 str. ISBN 80-702-1781-2.
4. EUROPOL. Te - Sat 2011: Eu terrorism situation and trend report [online]. 2011, 46s. [cit. 2012-04-01]. 44 s. ISBN 978-92-95018-86-0. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/te-sat2011.pdf>>.
5. ABRAHAMIAN, Ervand. The Iranian Mojahedin. New Haven : Yale University Press, 1989. 307 s. 315 s. ISBN 0300044232.
6. Holt, Victoria K. a Michael G. Mackinnon. 2008. „The Origins and Evolution of US Policy Towards Peace Operations.“ International Peacekeeping 15, č. 1, 17 s. ISSN 1353-3312. (PDF soubor)
7. URBANOVSKÁ, J. Globální bezpečnost v Obamově éře: Vliv teroristických útoků z 11. září 2001 a války proti terorismu G. W. Bushe na mírové operace OSN [online]. Praha: MUP, 2010, s. 225-238 [cit. 2012-04-15]. ISBN 978-80-86855-58-5.
8. Schwartz, Eric P.. US Policy Toward Peace Operations. 2004 In: Peace Operations after 11 September 2001. Ed. Thierry Tardy. London and New York: Routledge, 45.s.(PDF soubor)
9. URBANOVSKÁ, J. Globální bezpečnost v Obamově éře: Vliv teroristických útoků z 11. září 2001 a války proti terorismu G. W. Bushe na mírové operace OSN [online]. Praha: MUP, 2010, s. [cit. 2012-04-15]. ISBN 978-80-86855-58-5.
10. PILLAR P.R.: The Instruments of Counterterrorism. In . US Foreign Policy Agenda,
11. Electronic Journal of the US Department of State. 2001. s. 18 s.(PDF soubor)
12. PIKNA, B. M.. Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled). Praha: Linde, 2006, 407 s. ISBN 80-7201-615-6
13. MAREŠ M.: Terorismus v ČR, Centrum strategických studií. Brno. 2005. 480 s. ISBN 80-903333-8-9

14. DAVID, Roman. Politologie: Základy společenských věd. 4.přepr.a rozš.vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000. 456 s. ISBN 80-7182-116-0.
15. STEHLÍK, E.: Dum spiro spero: 601. skupina speciálních sil generála Moravce. Praha: V RÁJI, 2010,. 303 s. ISBN 978-80-904588-0-2.
16. STEHLÍK, E.: URNA - 30 let policejní protiteroristické jednotky. Praha: V RÁJI, 2011, 303 s. ISBN 978-80-904588-2-6.

Elektronické zdroje

17. Definice pojmu terorismu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2009 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>>
18. FLETCHER, G. P., Definice terorismu. In: *Project Syndicate* [online]. 16. 10. 2003 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.project-syndicate.org/commentary/defining-terrorism/Czech>>
19. What is ETA?. In: *BBC News Europe* [online]. 20. 11. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-11183574>
20. GREGORY, K. What is the Irish Republican Army?. In: *The Council on Foreign Relations* [online]. 16. 3. 2010 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.cfr.org/terrorist-organizations/provisional-irish-republican-army-ira-aka-pira-provos-glaigh-na-hireann-uk-separatists/p9240>>
21. Mimořádné události na environmentální scéně: Glosa šéfredaktora. PATRIKA, M., In: *Děti země* [online]. 21. 2. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://detizeme.cz/zprava.shtml?x=2327007>>
22. Bioterorismus. In: *Státní zdravotní ústav* [online]. 26. 1. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.szu.cz/tema/krizove-situace/bioterorismus>>
23. Eco-Terrorism Law & Legal Definition. *Uslegal: definitions* [online]. 2012 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:< <http://definitions.uslegal.com/e/eco-terrorism/>>
24. SEDLÁČEK, M. Terorismus a biologické zbraně. In: *Toxicology* [online]. 5.5.2006 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.toxicology.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=36>>
25. HVÍŽĎALA, K. Německo: Pravicový terorismus. *Neviditelný pes* [online]. [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://neviditelnypes.lidovky.cz/nemecko-pravicovy-terorismus-dkh-/p_zahranici.asp?c=A111220_173507_p_zahranici_wag>

26. Turecko. *Kurdové* [online]. 7. 7. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.turecko.cz/content/kurdov%C3%A9>>
27. Holub, Imlauf :*Kurdové v Turecku* [online] Hospodářská a kulturní studia, Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze, 2009. [cit. 2012-04-01] Dostupné z:< http://krajane.czu.cz/geografie-nab/doku.php?id=kurdove_v_turecku>
28. Global Security: Military. *Military: Kurdistan freedom and democracy* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/pkk.htm>>
29. UN Action to counter: Terrorism. *United Nations General Assembly Adopts Global Counter-Terrorism Strategy* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/terrorism/>>
30. UN Action to counter: committees. *Security Council Committee pursuant to resolutions: 1267 (1999) and 1989 (2011) concerning Al-Qaida* [online]. 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.un.org/sc/committees/1267/index.shtml&usg=ALkJrhNS_mSFzsHwpZATXkH_ScIMuKULg>
31. UN Action to counter: Security concil. *Counter terrorism Committee* [online]. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/sc/ctc/&usg=ALkJrhjuWUVygpquZbJPdGb0GSKp>>
32. UN Action to counter: Security concil. *1540 Committee: Security concil established pursuant (2004) to resolution 1540 (* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/sc/1540/&usg=ALkJrhjYB41E2ncccBCAJJGEqfj6oeHbaA>>
33. NATO. *Countering Terrorism* [online]. 5.9.2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.nato.int/cps/en/SID-5B1237F6-BFFA0CB6/natolive/topics_81134.htm>
34. Stovky lidí si připomněly teroristický útok na beslanskou školu.
In: *Idnes.cz: Zprávy* [online]. 1. 9. 2009 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/obrazem-stovky-lidi-si-pripomnely-teroristicky-utok-na-beslanskou-skolu-1r3-/zahranicni.aspx?c=A090901_165126_zahranicni_stf>
35. Interpol. *Wanted persons* [online]. 15.4.2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Wanted-Persons>>
36. Interpol. *Terrorism: Fusion task Force* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/Fusion-Task-Force>>

37. Interpol. *Terrorism: Programme CBRNE* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/CBRNE-programme>>
38. European security strategy. In: *Summaries of EU legislation* [online]. 03.10.2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/fight_against_organized_crime/r00004_en.htm>
39. Bezpečnostní politika Evropské unie (na pozadí bezpečnosti globální). In: *Bezpečnostní politika Evropské unie (na pozadí bezpečnosti globální)* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.polac.cz/eu/bp_eu.pdf>
40. Bezpečnostní informační služba ČR [online]. 2012, [cit.2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.bis.cz/>>
41. Policie ČR [online]. 2010, [cit. 2012-04-15] <<http://www.mvcr.cz/clanek/clanek/rady-a-sluzby-dokumenty-terorismus.aspx>>
42. Hrozba terorismu ČR. *Vojsko* [online]. 2010 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.vojsko.net/index.php?clanek=terorismus/terorhrozbycr>>
43. Policie v Praze zatkla švédského občana libanonského původu podezřelého z terorismu. In: *Severské listy* [online]. 13. 12. 2005 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.severskelisty.cz/noviny/uda0515.php>>
44. Česká policie poprvé v historii obvinila podezřelé z podpory terorismu. In: *Novinky.cz* [online]. 3. 5. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.novinky.cz/krimi/232352-ceska-policie-poprve-v-historii-obvinila-podezrele-z-podpory-terorismu.html?ref=zpravy-dne>>
45. TERORISMUS. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>
46. Terorismus v USA. In: *Senat.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/psssenat/webNahled?id_doc=11758&id_var=11758>
47. Terorismus v USA. In: *Senat.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/psssenat/webNahled?id_doc=11758&id_var=11758>
48. NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN. In: *NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN* [online]. 2005 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2005/nap2005.pdf>>
49. Vybraná ustanovení Trestního zákona, vztahující se k problematice terorismu. In: *Mvcr.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z:

- <<http://www.mvcr.cz/clanek/vybrana-ustanoveni-trestniho-zakona-vztahujici-se-k-problematice-terorismu.aspx>>
50. Bezpečnostní informační služba ČR [online]. 2012, [cit.2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.bis.cz/>>
51. Jednotky zvláštního nasazení [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.jednotkazvlastnihonasazeni.estranky.cz/clanky/clanky-a-zajimavosti/urna>>
52. Protiteroristické politiky v EU a ČR – problém koordinace. In: *Europeum.org* [online]. 11. 10. 2006 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.europeum.org/cz/svoboda-bezpecnost-a-spravedlnost/100-analyzy-lanky-komentae/1401-protiteroristicke-politiky-v-eu-a-cr--problem-koordinace>>
53. Problémy bezpečnostní politiky ČR. In: *Army.cz* [online]. 15. 2. 2001 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_2/15.htm>
54. NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN. In: *NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN* [online]. 2005 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2005/nap2005.pdf>>
55. Subjekty protiteroristické politiky v ČR. In: *Subjekty protiteroristické politiky v ČR* [online]. 2011 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://dspace.upce.cz/xmlui/handle/10195/41867>>
56. Úřad pro zahraniční styky a informace ČR [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.uzsi.cz/cz/zpravodajskesluzby>>. Huml
57. Vojenské zpravodajství ČR [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.vzcr.cz/Zpravy.aspx>>
58. 601. Skupina speciálních sil [online]. 2010, poslední revize 19 .4. 2010 [cit. 2012-04-03]. Dostupné na: <<http://www.601skss.cz/>>
59. Policie ČR [online]. 2010, poslední revize 20.4.2010 [cit. 2012-04-03] <<http://www.mvcr.cz/clanek/narodni-akcni-plan-boje-proti-terorismu.aspx>>
60. Teroristický útok z 11. září 2001 v New Yorku a Washingtonu. ŠVAMBERK, Alex. *Novinky.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://tema.novinky.cz/teroristicky-utok-z-11-zari-2001-v-new-yorku-a-washingtonu>>
61. Reakce europoslanců na teror v Indii. DELEGACE. *Evropský parlament* [online]. 02-12-2008 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20081201STO43284+0+DOC+XML+V0//CS>>

62. Historie zahraničních misí. *Army.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3699>>
63. Vybraná ustanovení Trestního zákona, vztahující se k problematice terorismu. In: *Mvcr.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/vybrana-ustanoveni-trestniho-zakona-vztahujici-se-k-problematice-terorismu.aspx>>
64. Poprava odsouzeného za teroristický čin izoluje Bělorusko od Evropy. *Hlas Ruska* [online]. 17. 3. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://czech.ruvr.ru/2012_03_17/68765543/>
65. Vybraná ustanovení Trestního zákona, vztahující se k problematice terorismu. In: *Mvcr.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/vybrana-ustanoveni-trestniho-zakona-vztahujici-se-k-problematice-terorismu.aspx>>
66. Bezpečnostní informační služba ČR [online]. 2012, [cit.2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.bis.cz/>>
67. Jednotky zvláštního nasazení [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <<http://www.jednotkazvlastnihonasazeni.estranky.cz/clanky/clanky-a-zajimavosti/urna>>
68. Vojenské zpravodajství ČR [online]. 2012, [cit. 2012-04-03]. Dostupné z:<<http://www.vzcr.cz/Zpravy.aspx>>
69. Policie ČR[online].2010, poslední revize 20.4.2010 [cit.24.dubna 2010] <<http://www.mvcr.cz/clanek/narodni-akcni-plan-boje-proti-terorismu.aspx>>
70. Kybernetické války. In: *Kyberhrozby a kyberterorismus* [online]. 2012 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <<http://ceses.cuni.cz/CESES-70-version1-Kyber.pdf>>
71. Kybernetické války se už vedou a nevíte o tom. In: *Cesnet.cz* [online]. 27. 6. 2010 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <http://www.cesnet.cz/sdruzeni/napsali-o-nas/2010/06/20100627_Lupa.html>
72. Centrum kybernetické ochrany ČR. Strategie pro oblast kybernetické bezpečnosti České republiky na období 2011 - 2015 [online]. 2011 [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <<http://www.govcert.cz/docDetail.aspx?docid=21667313&docType=ART>>
73. Kybernetické války se už vedou a nevíte o tom. In: *Ekonom.ihned.cz* [online]. 29. 8. 2011, 30. 8. 2011 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <<http://ekonom.ihned.cz/c1-52701680-v-boji-proti-kyberterorismu-cesko-zaostava>>

74. Historie zahraničních misí. *Army.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z:
<<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3699>>

Ostatní zdroje:

Materiály převzaty z emailové korespondence s panem doc. Dr. Ing. Danicsem Šetefan PhD.

SEZNAM ZKRATEK

AČR (Armáda České republiky) – hlavní složka ozbrojených sil ČR, která má za úkol zabezpečit obranu území ČR⁸²

BIS (Bezpečnostní informační služba) - česká státní zpravodajská služba, která vyhodnocuje a shromažďuje informace týkající se bezpečnosti, ochrany a významných ekonomických zájmů ČR.⁸³

CBRNE (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear, Explosive) – jedná se o organizaci, která se zaměřuje na teroristické útoky s biologickými, chemickými a jinými zbraněmi hromadného ničení.⁸⁴

ETA (Euskadi Ta Askatasuna) - ozbrojená baskická nacionalistická a separatistická organizace. Snaží se za pomoci násilné síly vytvořit nezávislý „socialistický“ stát.⁸⁵

FTF (Fusion Task Force) – organizace, jejímž cílem je identifikace hrozeb, získávání a analyzování informací.⁸⁶

GIGN (National Gendarmerie Intervention Group) – francouzská protiteroristická skupina⁸⁷

HELI UNIT ISAF – jedná se o českou speciální vrtulníkovou jednotku, která byla nasazována v Afghánistánu⁸⁸

⁸²Armáda České republiky se představuje. In: *Acr.army.cz* [online]. 8. 4. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=5090>>.

⁸³Bezpečnostní informační služba. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 17. 2. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bezpe%C4%8Dnostn%C3%AD_informa%C4%8Dn%C3%AD_slu%C5%BEba>.

⁸⁴J. HEYE, Robert. Introduction to CBRNE Terrorism. In: *Introduction to CBRNE Terrorism* [online]. October 15, 2001, January 10, 2006 [cit. 2012-04-19]. ISSN 1521-1592. Dostupné z: <<http://www.disasters.org/dera/library/Heyer%20WMD.pdf>>.

⁸⁵Euskadi Ta Askatasuna. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 14. 3. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Euskadi_Ta_Askatasuna>.

⁸⁶Fusion Task Force. In: *Interpol.int* [online]. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/Fusion-Task-Force>>.

⁸⁷Historique. In: *Gendarmerie.interieur.gouv.fr* [online]. 23. 5. 2009 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.gendarmerie.interieur.gouv.fr/gign>>.

⁸⁸V pořadí již 5. vrtulníková jednotka převzala operační úkol. In: *Mise.army.cz* [online]. 2.2.2011 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.mise.army.cz/aktualni-mise/afghanistan-sarana/zpravodajstvi/v-poradi-jiz-5--vrtulnikova-jednotka-prevzala-operacni-ukol-51514/>>.

IRA (Irská republikánská armáda) – působila v Severním Irsku, zaměřovala se na politiku v Irské republice a Velké Británii. V následujících letech se oficiálně vzdala veškerých svých aktivit. .⁸⁹

NPD (Nationaldemokratische Partei Deutschlands) – Neoficiální nástupce Německé říšské strany. Jedná se o německou krajně politickou stranu, která je orientována ideově k pangermánskému nacionalismu a bílému nacionalismu.⁹⁰

NKBT (Národní kontaktní bod pro terorismus) – byl vytvořen a slouží jako specializovaný centrální komunikační a informační pracoviště Policie ČR. Monitoruje a vyhodnocuje hrozby, týkající se terorismu.⁹¹

PfP (Partnerství pro mír) – cílem je ulehčit a zkvalitnit politickou a vojenskou spolupráci v Evropě. Snížit ohrožení míru a hlavně posílit spolupráci i důvěru mezi státy.⁹²

RAID (Recherche Assistance Intervention Dissuasion) – elitní francouzská jednotka, známá jako „Černí panterů“, která bojuje proti terorismu.⁹³

SZBP (Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie) – založena v roce 1920 Maastrichtskou smlouvou a jejím úkolem je koordinovat zahraniční a bezpečnostní politiku členských zemí EU.⁹⁴

⁸⁹Irská republikánská armáda. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 4. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/IRA>>.

⁹⁰Nationaldemokratische Partei Deutschlands. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 17. 1. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nationaldemokratische_Partei_Deutschlands#Odkazy>.

⁹¹TERORISMUS. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>>.

⁹²Program Partnerství pro mír. In: *Mezinarodni-organizace.wz.cz* [online]. 1.1. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.mezinarodni-organizace.wz.cz/nato/program-partnerstvi-pro-mir/program-partnerstvi-pro-mir.html>>.

⁹³RAID, speciální jednotka francouzských "černých panterů". In: *Novinky.cz* [online]. 1.1. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://tema.novinky.cz/raid-specialni-jednotka-francouzskych-cernych-panteru->>.

⁹⁴Společná zahraniční a bezpečnostní politika. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 8. 3. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Spole%C4%8Dn%C3%A1_zahrani%C4%8Dn%C3%AD_a_bepe%C4%8Dnostn%C3%AD_politika>.

SAS (Special Air Service) – britská speciální jednotka, která ze začátku vznikla jako skupina dobrovolníků. Převážně se jednalo o bývalé příslušníky commandos. Dnes se skládá z elitních vojáků i dobrovolníků a úzce se specializuje na boj proti terorismu.⁹⁵

ÚOOZ (Útvar pro odhalování organizovaného zločinu) - výkonným pracovištěm služby kriminální policie a podílí se na udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti⁹⁶

URNA (Útvar rychlého nasazení) – jedná se o speciální policejní útvar zaměřený na boj nejen proti terorismu, ale i únosům osob a nebezpečných pachatelů.⁹⁷

USZI (Úřad pro zahraniční styky a informace) – tento úřad poskytuje příslušným orgánům ČR bezpečnostní zpravodajství o mezinárodním terorismu, bezpečnostních hrozbách, ekonomickou bezpečnost ČR a jiné.⁹⁸

⁹⁵Special Air Service. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 16. 2. 2012 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Special_Air_Service#Extern.C3.AD_odkazy>.

⁹⁶Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skp-199737.aspx>>.

⁹⁷Policie České republiky - Útvar rychlého nasazení. In: *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z:<<http://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>>.

⁹⁸Kdo jsme. In: *Uzsi.cz* [online]. 02. 11. 2010 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <<http://www.uzsi.cz/cz/kdo-jsme.html>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

- I. Přehled akcí, kterých se přímo účastnila vojska .
- II. Útoky z 11. 9. 2001 na Světové obchodní centrum v USA.
- III. Příslušníci URNA.
- IV. Znak URNA.
- V. Příslušníci 601. Skss.
- VI. Znak 601. Skss.

PŘÍLOHY

- I. Přehled akcí, kterých se přímo účastnila vojska ČR.

	NÁZEV	POČET	KDO	KDY
1.	<u>POUŠTNÍ BOUŘE</u> Osvobozovací operace	200	ČSLA	1990 – 1991 Kuvajt
2.	<u>UNGCI</u> Humanitární operace	320	AČR	1991 – 2003 Irák
3.	<u>UNPROFOR</u> Mírová mise	2250	ČSLA AČR	1992 – 1995 Země bývalé Jugoslávie
4.	<u>UNCRO</u> Mírová mise	750	AČR	3/1995 – 1/1996 Chorvatsko – Krajina
5.	<u>UNTAES</u> Mise – polní nemocnice	100	AČR	1/1996 – 1/1998 Chorvatsko – Vých. Slavonie
6.	<u>IFOR, SFOR, SFOR II</u> Mírová operace	6300	AČR	1996 – 12/2001 Bosna a Hercegovina, Chorvatsko
7.	<u>AFOR</u> 6. polní nemocnice	100	AČR	1999 Albánie + Turecko (zemětřesení)
8.	<u>KFOR</u>	3070	AČR	1999 – 2/2002

	NÁZEV	POČET	KDO	KDY
	Mírová operace			Kosovo
9.	<u>ESSENTIAL HARVEST (TFH)</u> Mírová operace	120	AČR	8 – 10/2001 Makedonie
10.	<u>KFOR</u> Česko–slovenský prapor	2400	AČR	2/2002 – 7/2005 Kosovo
11.	<u>KFOR</u> brigáda a úkolové uskupení Střed	3070	AČR	od 2005 Kosovo
12.	<u>SFOR</u> Velitelství + civilní spolupráce	42	AČR	2002 – 12/2004 Bosna a Hercegovina
13.	<u>TRVALÁ SVOBODA</u> Protiteroristická operace	612	AČR	3/2002 – 6/2003 Kuvajt
14.	<u>ISAF</u> Mírová operace – (6. a 11. polní nemocnice)	269	AČR	4/2002 – 1/2003 Afgánistán
15.	ISAF Polní chirurgický tým	11	AČR	1/2003 – 4/2003 Afgánistán
16.	IZ SFOR Kontingent 7. polní nemocnice	526	AČR	4/2003 – 12/2003 Irák, Basra
17.	<u>IZ SFOR (MNF – I)</u> Kontingent Vojenské policie	1273	AČR	12/2003 – 12/2006 Irák, Shaibah
18.	<u>CONCORDIA</u> operace EU	2	AČR	4/2003 – 12/2003 Makedonie
19.	<u>ISAF EOD + meteo</u> Letiště Kábul	350	AČR	od 3/2004 – 3/2007 Afgánistán
20.	TRVALÁ SVOBODA – 2004 601. skss	120	AČR	3 – 8/2004 Afgánistán
21.	<u>WINTER RACE</u> humanitární operace NATO v Pákistánu	29	AČR	Pákistán
22.	<u>TRVALÁ SVOBODA – 2006</u> operace NATO v Afgánistánu	120	AČR	Afgánistán
23.	<u>ALTHEA</u>	400	AČR	Bosna a Hercegovina

	NÁZEV	POČET	KDO	KDY
	Operace Evropské unie Bosna a Hercegovina			2.12.2004–26.6.2008
24.	<u>MNF I</u> Operace koalice mnohonárodních sil – Irák	423	AČR	–12/2008 Irák
25.	<u>KAIA – ISAF</u> Polní nemocnice na kábulském mezinárodním letišti KAIA	658	AČR	4/2007–12/2008 Afgánistán
26.	<u>Výcviková mise NATO v Iráku – NTM – I</u>	4	AČR	ukončena 28. 2. 2009
26.	<u>Mise ISAF Uruzgán</u> Ochrana a obrana obvodu nizozemské základny Camp Hadrian	200	AČR	ukončena 20. 3. 2009
27.	<u>Operace Evropské unie “EUFOR” Čad</u> (http://consilium.europa.eu)	2	AČR	ukončena 15. 3. 2009
28.	<u>AIR POLICING 2009</u> Litva	2 x 75	AČR	ukončena 1. 9. 2009
29.	<u>TRVALÁ SVOBODA – 2008–2009</u> Afgánistán	3 x 100	AČR	2008 – 2009
30.	<u>Vrtulníková jednotka HELI UNIT ISAF</u> Afgánistán	7 x 100	AČR	2009 – 2011
	Stav k prosinci 2011			

99

⁹⁹ Historie zahraničních misí. *Army.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3699>>

II. Útoky z 11. 9. 2001 na Světové obchodní centrum v USA.

100

III. Příslušníci URNA.

101

¹⁰⁰Okolo 11. září nám hrozí další teroristické útoky, varují Spojené státy. In: *Ihned.cz* [online]. 9. 9. 2011 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://zpravy.ihned.cz/c1-52799080-okolo-11-zari-nam-hrozi-dalsi-teroristicke-utoky-varuji-spojene-staty>>.

¹⁰¹Dark Orbit - příslušníci URNA. In: *Urnaklub.cz* [online]. 5. 7. 2009 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://www.urnaklub.cz/clanek/29133/urna-oficialni-info/>>.

IV. Znak URNA.

102

V. Příslušníci 601 skss.

103

VI. Znak 601. Skupiny speciálních sil

¹⁰²Útvar Rychlého Nasazení Policie ČR. In: *Nejznámější speciální jednotky světa* [online]. 2007 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://specialunits.clanweb.cz/URNA.html>>.

¹⁰³601. skupina speciálních sil z Prostějova. In: *601. skss Brno* [online]. 2008 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://601skss-brno.webnode.cz/news/a601-skupina-specialnich-sil-z-prostejova/>>.

104

¹⁰⁴Znak 601. skupiny speciálních sil. In: *601. Skupina speciálních sil generála Moravce* [online]. 2008 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <<http://www.601skss.cz/zastava.html>>.